

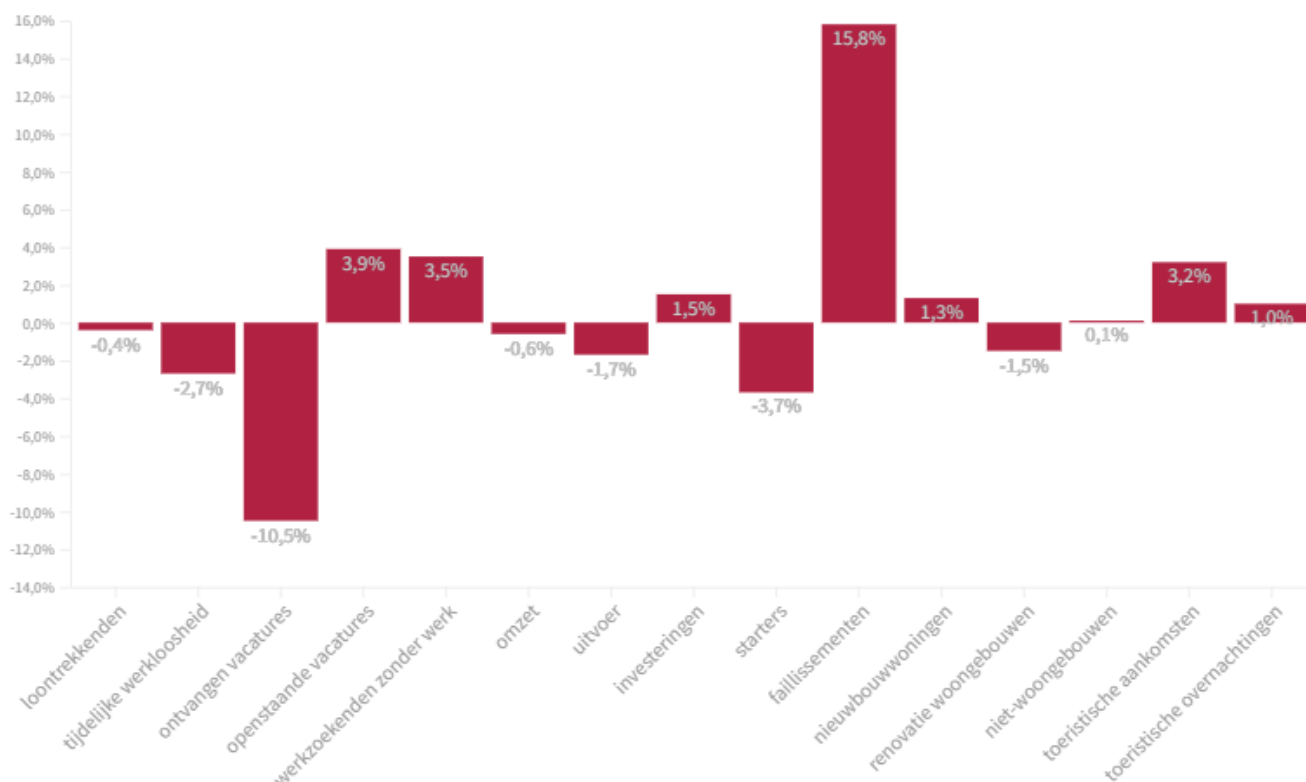
Limburgradar

Editie april 2025 (jaarresultaten 2024)

Officiële kwartaalcijfers van de Limburgse economie

Limburg ontsnapte in 2024 niet aan economische malaise, maar hield wel iets beter stand dan Vlaanderen

Jaarresultaten 2024 t.o.v. 2023

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg

Synthese

België kende in 2024 een economische groei van 1,0% van het bruto binnenlands product. Dat is de zwakste groei sinds het coronajaar 2020. En ook in 2023 was de groei al erg matig (+1,3%). Het is duidelijk dat de economie het moeilijk heeft, vooral onder invloed van toegenomen geopolitieke spanningen en blijvende uitdagingen op het vlak van energievoorziening en productiviteit. België deed het wel nog iets beter dan de gemiddelde groei in de Eurozone in 2024 (+0,8%) en al zeker dan Duitsland, waar nu al voor het tweede jaar op rij een krimp van het bruto binnenlands product werd opgetekend. Vooral de Duitse industrie kreeg rake klappen, en die waren voelbaar tot in Limburg. Onze export – Duitsland is voor Limburg het belangrijkste exportland – daalde verder weg en drukte ook de totale omzetcijfers in het rood. De kwakkelende economische activiteit zorgde voorts voor een sterke toename van het aantal Limburgse faillissementen en voor een terugval van het aantal starters. Ook het aantal nieuwe vacatures viel sterk terug, maar desondanks bleef de arbeidsmarkt in Limburg bijzonder krap. Toch was er ook goed nieuws. De investeringen van de Limburgse bedrijven stegen al voor het 11e jaar op rij en ook het Limburgse toerisme brak opnieuw records. In schril contrast met Vlaanderen steeg het aantal residentiële nieuwbouwvergunningen en daalde de tijdelijke werkloosheid in Limburg. Bij de meeste indicatoren deed Limburg het overigens net iets beter (of minder slecht) dan Vlaanderen, en dat is toch een hoopvol signaal in deze onzekere economische tijden.

Tom Vandeput
Gedeputeerde voor Economie
Voorzitter POM Limburg

Kwakkelende economie weegt op het ondernemersklimaat

790 Limburgse ondernemingen vroegen in 2024 het faillissement aan. Enkel tijdens de financieel-economische crisis in 2013 werden meer faillissementen genoteerd. Bovendien is de toename op jaarbasis in Limburg (+15,8%) beduidend groter dan in Vlaanderen (+7,0%), waar de zwaarste faillissementengolf al eerder passeerde. Het sterk toegenomen aantal faillissementen gaat ook nog eens gepaard met een afname van het aantal starters (-3,7% in Limburg en -4,0% in Vlaanderen).

Limburgse arbeidsmarkt blijft verhit

In 2024 ontving de VDAB in Limburg ruim 10% minder vacatures dan het jaar ervoor. Bovendien steeg het aantal werkzoekenden zonder werk met 3,5%, wat overigens heel wat minder is dan het Vlaamse gemiddelde (+6,2%). En toch blijft de krapte op de Limburgse arbeidsmarkt bijzonder hoog. Het aantal openstaande vacatures steeg immers nog sterker dan de werkloosheid. Gemiddeld telde Limburg vorig jaar 2,6 werkzoekenden per openstaande vacature en Vlaanderen 3,6. De moeizame zoektocht naar geschikt personeel zet een belangrijke rem op de verdere groei van de Limburgse bedrijven.

Ondanks een lichte omzetsdaling blijven de investeringen stijgen

Tekenend voor de economische malaise zijn de bedrijfsresultaten van 2024. In vergelijking met een jaar eerder daalde de totale bedrijfsomzet in Limburg met 0,6% en in Vlaanderen met 0,7%. Rekening houdend met het feit dat de inflatie in België vorig jaar opliep tot 3,1% is die daling nog zorgwekkender. Gelukkig blijven de bedrijven wel investeren, in

Limburg voor een bedrag dat 1,5% hoger lag dan in 2023. De waarde aan investeringen van Limburgse bedrijven groeit nu al 11 jaar op rij.

Limburg trotseert Vlaamse nieuwbouwdip

Met een verlies van 12,5% t.o.v. 2023 bevond het aantal bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen in Vlaanderen zich in 2024 op het laagste niveau in 13 jaar. Opvallend is het contrast met Limburg waar het aantal nieuwbouwvergunningen zelfs licht steeg tussen 2023 en 2024 (+1,3%). De gunstige Limburgse cijfers liggen waarschijnlijk ook mee aan de basis van het sterk toegenomen ondernemersvertrouwen in de Limburgse bouwsector in 2024.

Kerncijfers

Jaarresultaten 2024

Limburg doet net iets beter dan Vlaanderen in moeilijk economisch jaar

De economische prestaties van Limburg en Vlaanderen in 2024 zullen de geschiedenisboeken waarschijnlijk niet halen. De resultaten zijn eerder middelmatig en bovendien zijn de uitschieters negatief. Zo is het aantal faillissementen in Limburg fors toegenomen en is het aantal nieuwe vacatures sterk teruggelopen. Zorgwekkend is voorts de daling van de omzet, de export en het aantal startende ondernemingen. Voor de positieve noot zorgen de investeringen, het toerisme, de bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen en de tijdelijke werkloosheid. In Limburg laten 7 van de 15 beschouwde indicatoren uit deze Limburgradar in 2024 een betere score optekenen dan in 2023. In Vlaanderen waren dat er slechts 4. Bovendien doet Limburg het op 9 indicatoren beter (of minder slecht) dan Vlaanderen.

Resultaten 2024 t.o.v. 2023

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg

Resultaten 4e kwartaal 2024

Geen beterschap in laatste kwartaal van 2024

Aan de matige economische resultaten die sinds begin 2023 worden opgetekend in Limburg en Vlaanderen, kwam ook in het laatste kwartaal van 2024 geen einde. 9 van de 15 indicatoren uit de Limburgradar scoorden eind 2024 minder goed dan eind 2023. In Vlaanderen waren dat er zelfs 10, maar in totaal wist Vlaanderen wel op 8 indicatoren een betere (of minder slechte) evolutie voor te leggen dan Limburg. In vergelijking met Vlaanderen deed Limburg het vooral slechter inzake omzet, export, investeringen en niet-residentiële bouwvergunningen. Limburg scoorde dan weer merkkelijk beter dan Vlaanderen op het vlak van tijdelijke en reguliere werkloosheid, vacatures en residentiële nieuwbouwvergunningen.

Resultaten 4e kwartaal 2024 t.o.v. 4e kwartaal 2023

■ Limburg ■ Vlaanderen

Bron: RSZ, RVA, VDAB, Statbel, Verwerking: POM Limburg

Absolute aantallen en aandeel Limburg in Vlaanderen

	Limburg		Vlaanderen		%aandeel Limburg in Vlaanderen	
	2024	Verschil met 2023	2024	Verschil met 2023	2024	Verschil met 2023 (ppt)
Loontrekkenden	315.023	-1.389	2.480.712	-1.206	12,7	0,0
Tijdelijk werklozen ¹	12.532	-345	79.713	+5.363	15,7	-1,6
Ontvangen vacatures	32.948	-3.878	272.419	-27.736	12,1	-0,2
Openstaande vacatures ¹	9.911	+375	57.826	-6.095	17,1	+2,2
Werkzoekenden zonder werk ¹	26.044	+891	208.909	+12.218	12,5	-0,3
Omzet (in € 1.000)	69.457.877	-386.988	815.366.308	-5.844.297	8,5	0,0
Uitvoer (in € 1.000)	20.164.368	-342.899	324.807.812	-16.865.442	6,2	+0,2
Investerings (in € 1.000)	3.972.504	+58.345	34.620.878	+905.925	11,5	-0,1
Starters	9.358	-364	74.740	-3.111	12,5	0,0
Faillissementen	790	+108	6.323	+415	12,5	+1,0
Bouwvergunningen - Residentiële nieuwbouwwoningen	5.230	+66	32.137	-4.580	16,3	+2,2
Bouwvergunningen - Residentiële renovatie	1.952	-30	17.694	-165	11,0	-0,1
Bouwvergunningen - Niet-residentiële nieuwbouw en renovatie	824	+1	6.378	+61	12,9	-0,1
Toeristische aankomsten	1.683.416	+51.633	11.219.738	+250.319	15,0	+0,1
Toeristische overnachtingen	5.189.148	+53.509	28.223.182	+180.329	18,4	+0,1

¹ Jaargemiddelde
Bron : RSZ, RVA, VDAB, Statbel
Verwerking: POM Limburg

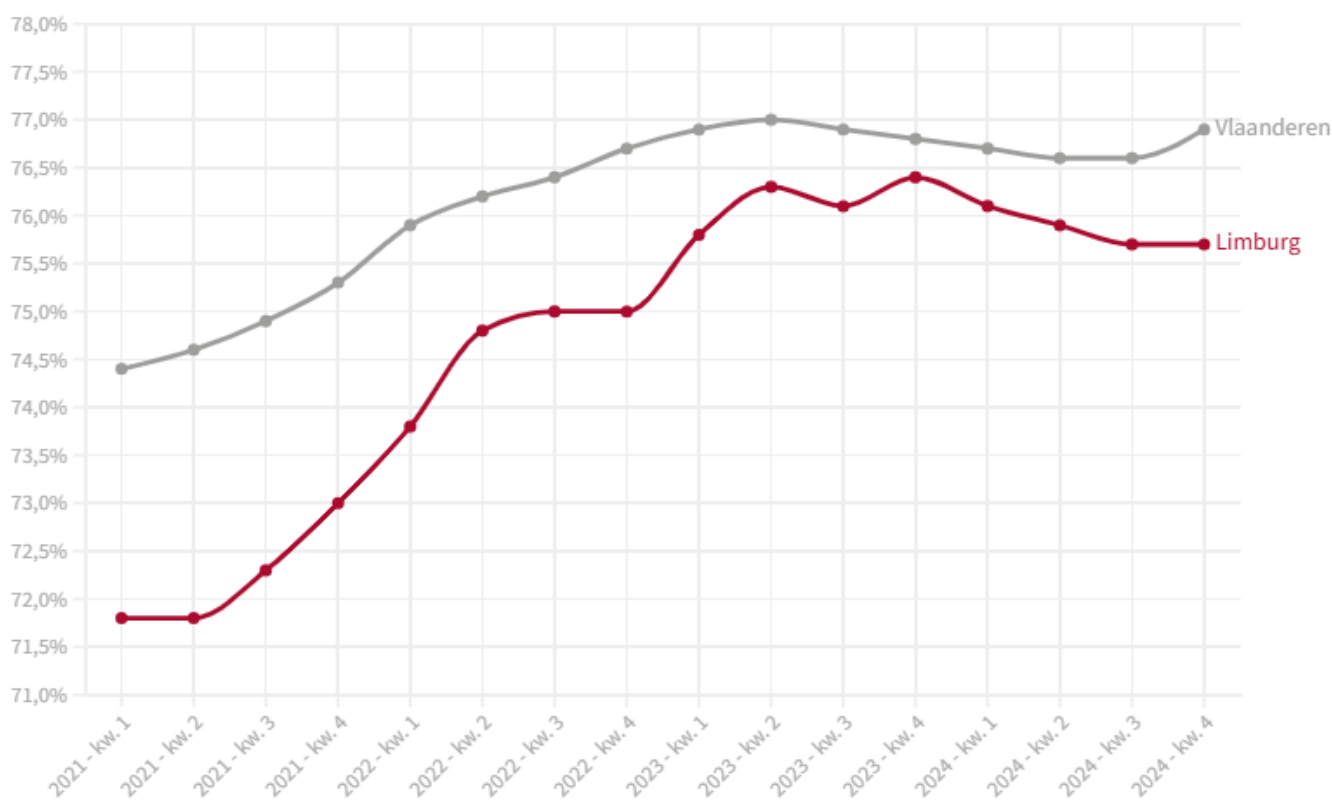

Werkzaamheidsgraad

Grootste verschil in werkzaamheid in de afgelopen 2 jaar

Eind 2023 was de kloof inzake werkzaamheidsgraad tussen Limburg en Vlaanderen het kleinste ooit. Limburg bleef toen slechts 0,4 procentpunten onder Vlaanderen. Eind 2024 is dat verschil alweer opgelopen tot 1,2 procentpunten, het grootste verschil in de afgelopen twee jaar. In totaal was eind vorig jaar 75,7% van de Limburgers tussen 20 en 64 jaar aan het werk als loontrekkende of als zelfstandige. De overige 24,3% zijn ofwel niet-beroepsactief ofwel werkzoekend. In Vlaanderen bedroeg de werkzaamheidsgraad eind vorig jaar 76,9%, quasi hetzelfde niveau als eind 2023. In een langer tijdsperspectief oogt de werkzaamheidsevolutie in Limburg echter wel nog steeds prima. De achterstand op Vlaanderen was immers lange tijd veel groter. De mindere Limburgse cijfers voor 2024 betekenen dan misschien een (tijdelijke) halt op de positieve werkzaamheidstrend, maar de winst van de laatste jaren is zeker niet helemaal verloren na één tegenvallend jaar.

Evolutie werkzaamheidsgraad
(aandeel werkenden in bevolking 20-64 jaar)

Bron: Steunpunt Werk, Verwerking: POM Limburg

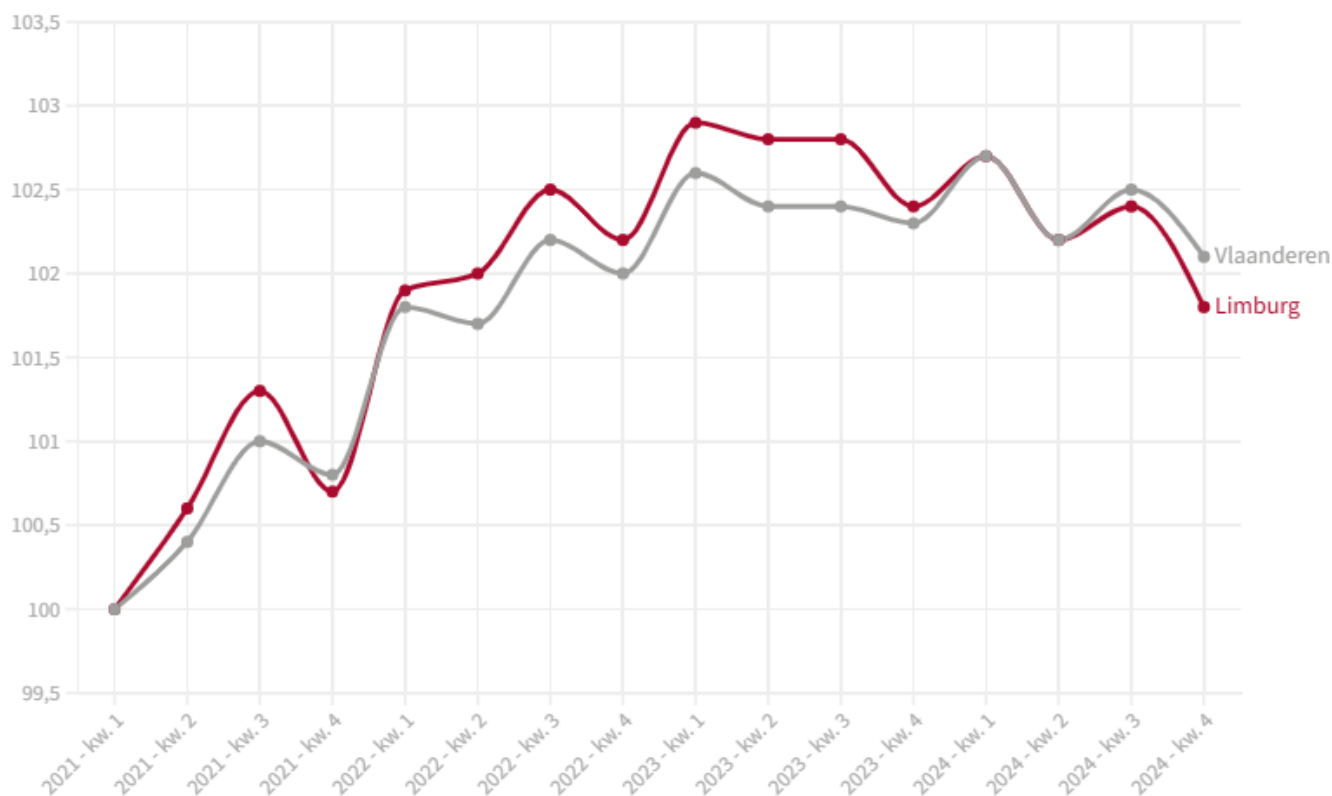

Loontrekkenden

Daling in Limburg, status quo in Vlaanderen

Zowat 313.600 Limburgers oefenden eind 2024 een loontrekkende job uit, het laagste aantal van de afgelopen 3 jaar. In vergelijking met eind 2023 gaat het om een daling met 0,6%. In ieder kwartaal van vorig jaar lag het aantal loontrekkenden in Limburg lager dan in hetzelfde kwartaal een jaar voordien. In Vlaanderen bleef het aantal loontrekkenden in 2023 en 2024 nagenoeg gelijk. De sterkere terugloop van het aantal ontvangen vacatures en de forsere toename van het aantal faillissementen in Limburg in vergelijking met Vlaanderen zijn een belangrijke verklaring voor het feit dat het aantal loontrekkenden in Limburg achteruit ging terwijl het in Vlaanderen stabiel bleef. Bovendien blijkt uit de cijfers dat de Limburgse werkgevers over het algemeen moeilijker hun vacatures kregen ingevuld dan hun collega's in de rest van Vlaanderen.

Evolutie loontrekkenden naar woonplaats (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: RSZ - Snelle Ramingen, Verwerking: POM Limburg

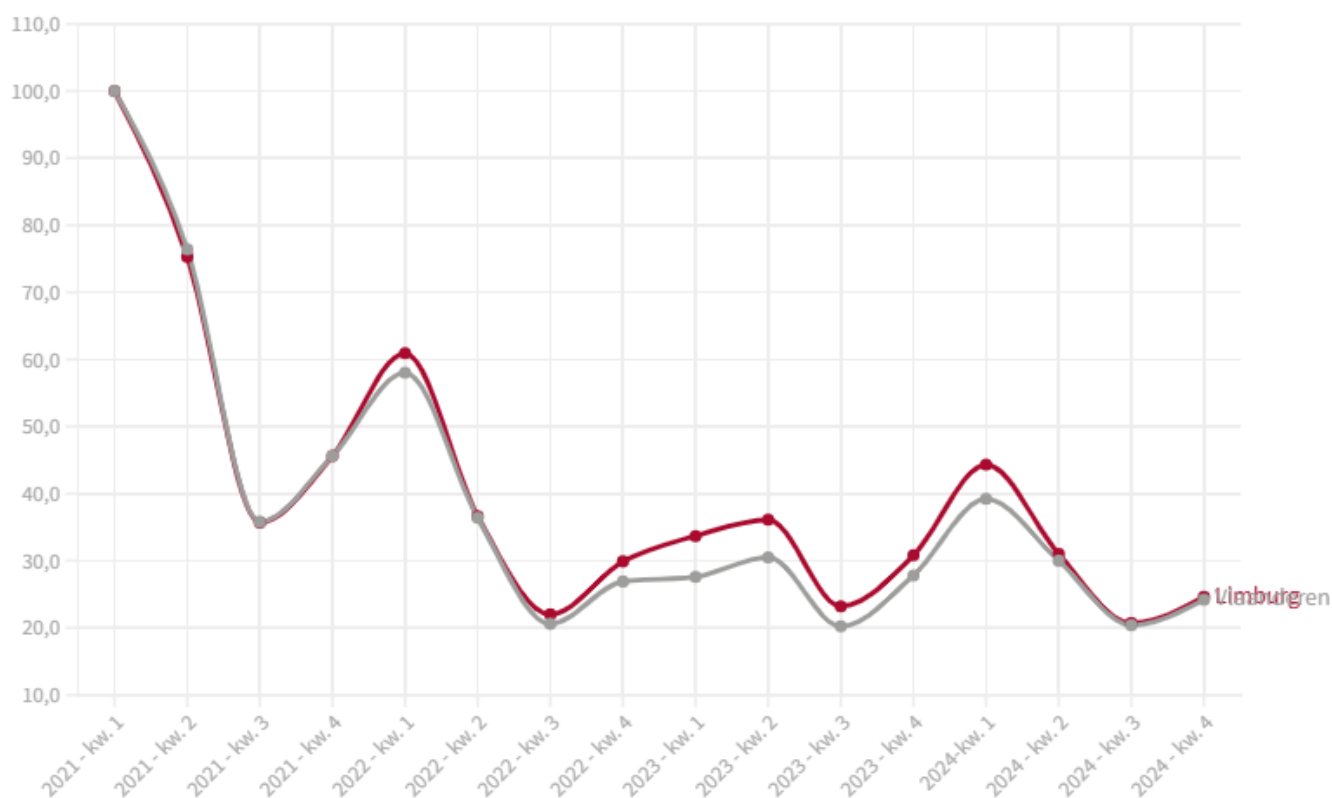

Tijdelijke werkloosheid

Al 3 kwartalen op rij forse daling van de tijdelijke werkloosheid in Limburg

Limburg telde in 2024 gemiddeld zo'n 12.500 tijdelijk werklozen. Dat zijn er 2,7% minder dan in het jaar ervoor. Opvallend is dat 2024 nochtans begon met een forse stijging van de tijdelijke werkloosheid, maar in Limburg ging dit vanaf het 2e kwartaal over in sterke dalingen. Zo telde de provincie in het laatste kwartaal van 2024 gemiddeld 20% minder tijdelijk werklozen dan in het laatste kwartaal van 2023. Vlaanderen opende het jaar met een nog forsere stijging van de tijdelijke werkloosheid dan Limburg, bleef vervolgens een beetje op hetzelfde niveau als het jaar voordien en sloot het jaar in het 4e kwartaal af met een minder sterke daling dan in Limburg. In tegenstelling tot Limburg is de jaarbalans voor Vlaanderen daardoor minder gunstig. Waar Limburg haar tijdelijke werkloosheid zag afnemen met 2,7% tussen 2023 en 2024, nam die in Vlaanderen toe met 7,2%.

Evolutie tijdelijk werklozen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: RVA, Verwerking: POM Limburg

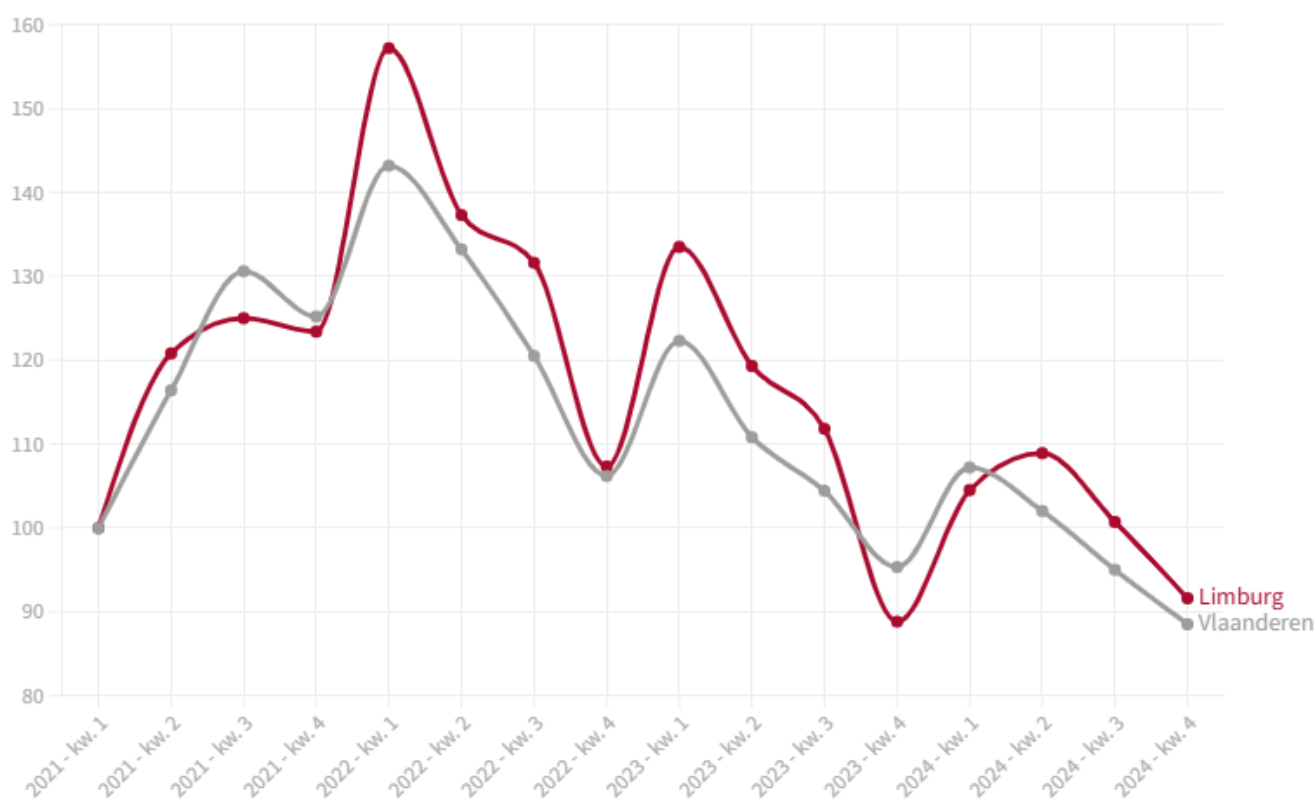
Vacatures

Ontvangen vacatures

Laagste aantal ontvangen vacatures sinds coronajaar 2020

Vergeleken met 2023 ontving VDAB in Limburg 10,5% minder vacatures in 2024. Over heel Vlaanderen ging het om een daling met 9,2%. Concreet ging het in Limburg vorig jaar om pakweg 33.000 ontvangen vacatures. Ter vergelijking, in 2023 waren dat er ruwweg 37.000, in 2022 43.000 en in 2021 38.000. Zelfs in 2019, het jaar voor corona, waren er een 500-tal ontvangen vacatures meer dan vorig jaar. Positief is wel dat Limburg in het laatste kwartaal van 2024 opnieuw een stijging van het aantal ontvangen vacatures liet optekenen in vergelijking met het 4e kwartaal van 2023 (+3,2%). Tezelfdertijd hield de daling in Vlaanderen verder aan (-7,2%).

Evolutie ontvangen vacatures (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

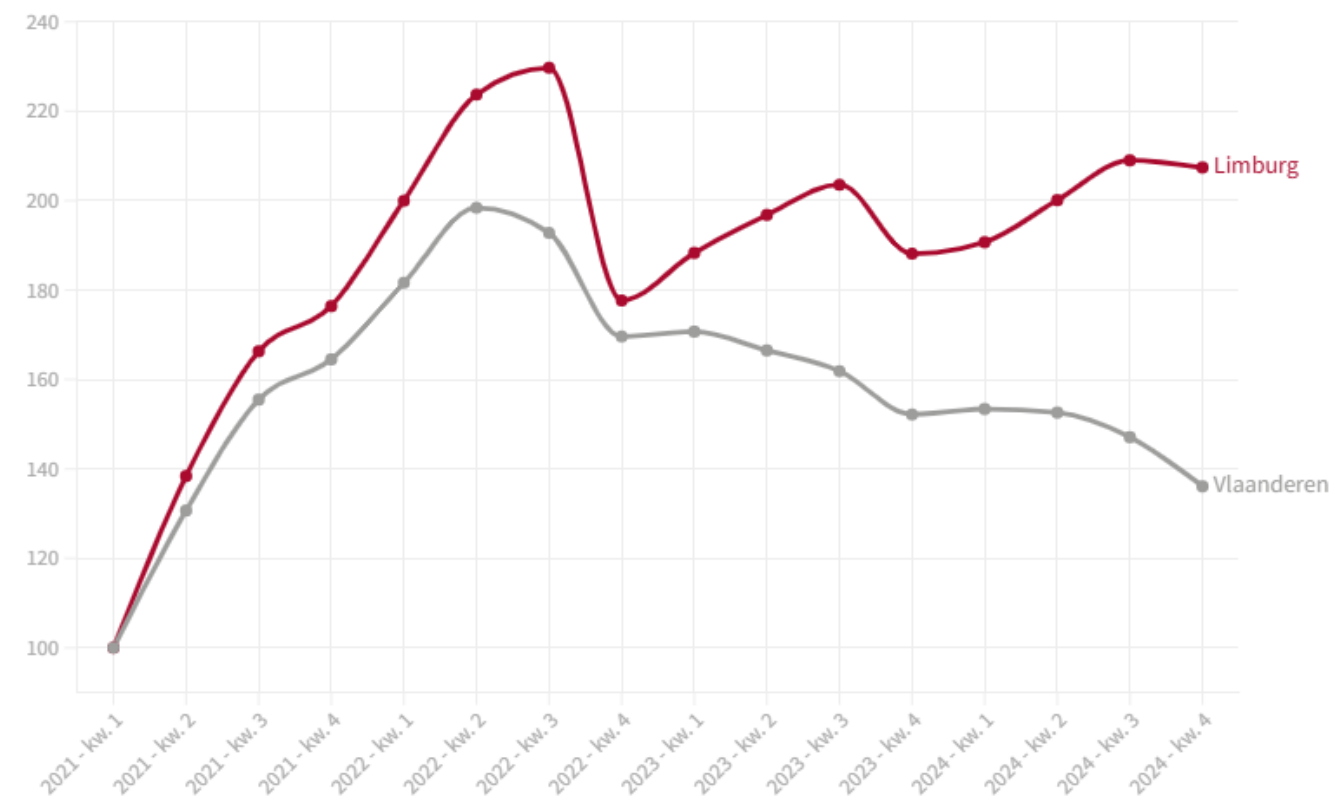
Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Openstaande vacatures

Limburgse werkgevers krijgen hun vacatures moeilijker ingevuld

Terwijl de ontvangen vacatures vorig jaar in Limburg nog iets sterker terugliepen dan gemiddeld in Vlaanderen, zien we wij de openstaande vacatures een heel ander beeld. Over het hele jaar bekeken stonden gemiddeld in Limburg 9.911 vacatures open, ofwel 3,9% meer dan in 2023. In Vlaanderen daarentegen nam het aantal openstaande vacatures af met maar liefst 9,5%. Dit wijst erop dat werkgevers in Limburg duidelijk meer moeite hebben om hun vacatures in te vullen dan over het algemeen in Vlaanderen het geval is. De krapte op de arbeidsmarkt slaat in Limburg nog steeds harder om zich heen dan gemiddeld in Vlaanderen, wat ook duidelijk tot uiting komt in de **spanningsgraad** (het aantal werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature). De tegengestelde evolutie tussen Limburg en Vlaanderen komt nog het best tot uiting in het laatste kwartaal van 2024 vergeleken met dat van 2023. In Limburg steeg het aantal openstaande vacatures tussen die twee periodes met iets meer dan 10% terwijl dat aantal in Vlaanderen daalde met iets meer dan 10%.

Evolutie openstaande vacatures
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Werkzoekenden

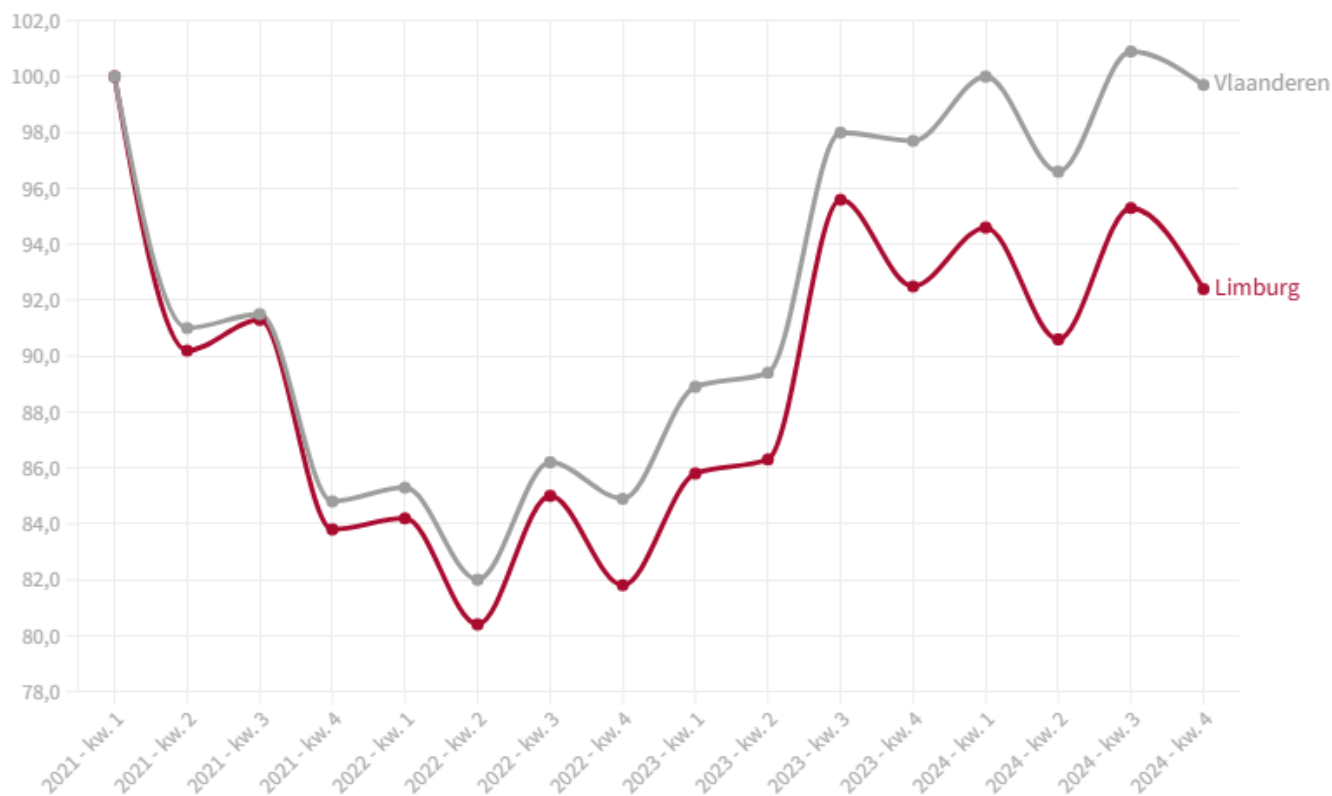
Werkzoekenden zonder werk

Werkloosheid nam in Vlaanderen sterker toe dan in Limburg

In 2024 ging de werkloosheid zowel in Limburg als in Vlaanderen de hoogte in. Enerzijds een gevolg van de haperende economie wat zich bijvoorbeeld vertaalt in minder nieuwe vacatures. Anderzijds ook door het hogere bereik van voormalig niet-beroepsactieven die VDAB begeleidt naar de arbeidsmarkt. Limburg telde in 2024 gemiddeld zowat 26.000 werkzoekenden zonder werk. Dat zijn er bijna 1.000 meer dan in 2023, ofwel een stijging met 3,5%. In Vlaanderen nam de werkloosheid beduidend sterker toe (+6,2%). Opvallend is dat in de 2e jaarhelft van 2024 de werkloosheid in Limburg stabiel bleef terwijl die in Vlaanderen wel licht bleef toenemen. Het was eind 2024 overigens al voor het 18e kwartaal op rij, sinds het 3e kwartaal van 2020, dat de werkloosheid in Limburg gunstiger evolueerde dan gemiddeld in Vlaanderen.

Van de 26.000 Limburgse werkzoekenden had 56% een uitkeringsaanvraag, 37% was voormalig niet-beroepsactief en 5% betrof een jongere in de beroepsinschakelingstijd. In vergelijking met Vlaanderen telde Limburg verhoudingsgewijs minder voormalig niet-beroepsactieven onder de werklozen en meer werkzoekenden met een uitkeringsaanvraag. Via AI berekent de VDAB ook de afstand tot de arbeidsmarkt van de werkzoekenden. Die is doorgaans korter bij de Limburgse werkzoekenden zonder werk dan bij de Vlaamse.

Evolutie werkzoekenden zonder werk (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

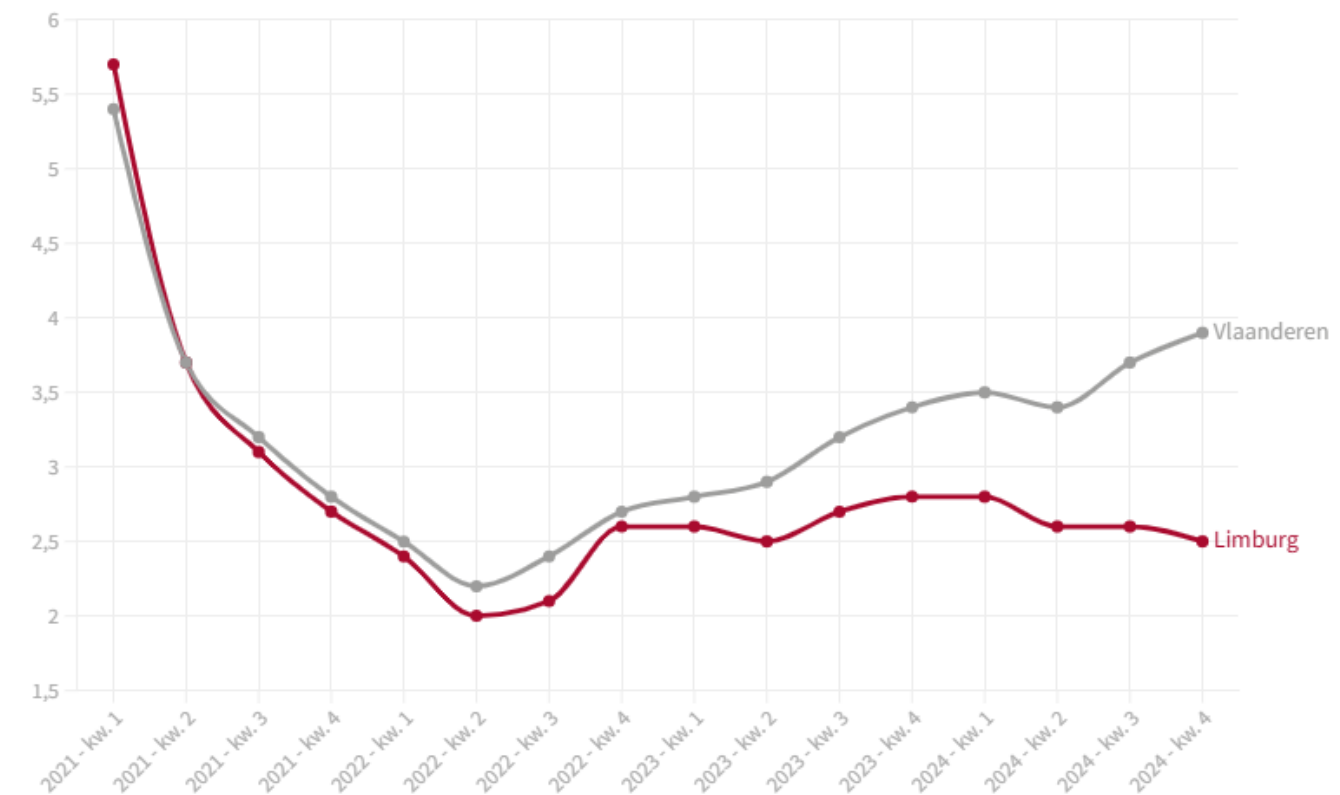
Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Spanningsgraad

Spanning op de arbeidsmarkt het hoogst in Limburg

Gemiddeld telde Limburg afgelopen jaar 2,6 werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature, nog steeds een bijzonder laag aantal. De spanningsgraad blijft in Limburg een quasi vlakke lijn vertonen. In Vlaanderen gaat die lijn wel gestaag omhoog. Over heel 2024 waren er in Vlaanderen 3,6 werkzoekenden per openstaande vacature. Van alle Vlaamse provincies is de spanning op de arbeidsmarkt het hoogst in Limburg. Ook West-Vlaanderen kent een krappe arbeidsmarkt (spanningsgraad van 2,8). In Antwerpen is de krapte het laagst en de spanningsgraad dus het hoogst (4,6). Vlaams-Brabant (4,0) en Oost-Vlaanderen (3,7) zitten ook nog boven het Vlaamse gemiddelde. Het verschil tussen Limburg en Vlaanderen is nog groter als we enkel kijken naar het laatste kwartaal van vorig jaar. Daarin heeft Limburg een spanningsgraad van 2,5 en Vlaanderen een van 3,9. Het spreekt voor zich dat die arbeidsmarktkrapte de Limburgse werkgevers parten speelt in hun zoektocht naar geschikte kandidaten voor hun vacatures, wat dan weer voortvloeit in meer **openstaande vacatures**.

Evolutie spanningsgraad per kwartaal (werkzoekenden zonder werk per openstaande vacature)

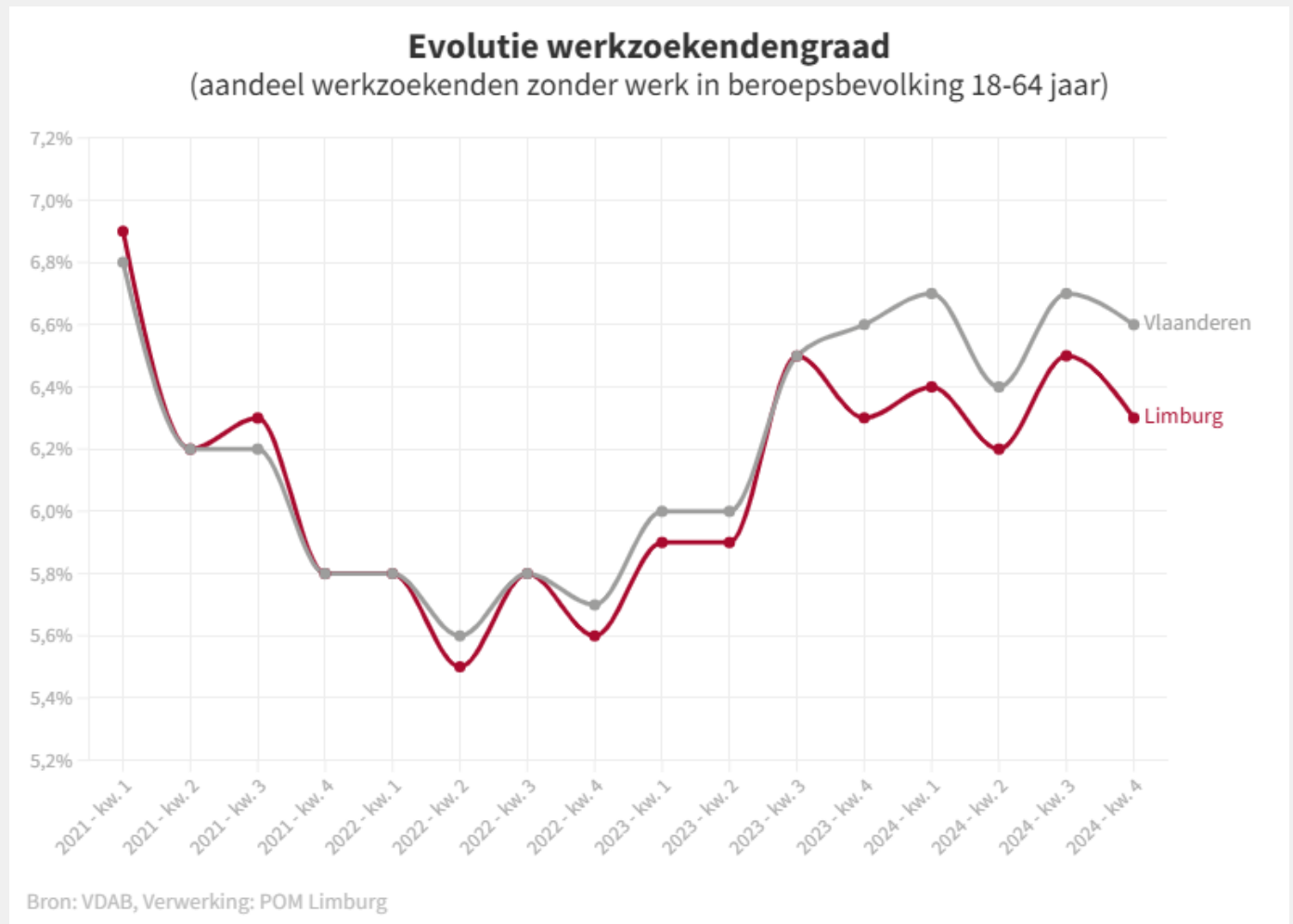

Bron: VDAB, Verwerking: POM Limburg

Werkzoekendengraad

Limburgse werkzoekendengraad bleef het hele jaar onder die van Vlaanderen

Limburg klopt af op 6,3 werkzoekenden zonder werk onder 100 personen uit de beroepsbevolking (werkenden en werkzoekenden zonder werk) tussen 18 en 64 jaar en Vlaanderen op 6,6. Het hele jaar door dook de werkzoekendengraad in Limburg telkens onder die van Vlaanderen. In vergelijking met 2023 bleef de Limburgse werkzoekendengraad nagenoeg gelijk (van 6,2% naar 6,3%). In Vlaanderen was de stijging signifikanter (van 6,3 naar 6,6). Van de vijf Vlaamse provincies hadden er in 2024 twee een hogere werkzoekendengraad dan Limburg: Antwerpen (8,1%) en Oost-Vlaanderen (6,6%). In West-Vlaanderen (5,7%) en Vlaams-Brabant (5,2%) bleef de werkzoekendengraad onder die van Limburg (6,3%).

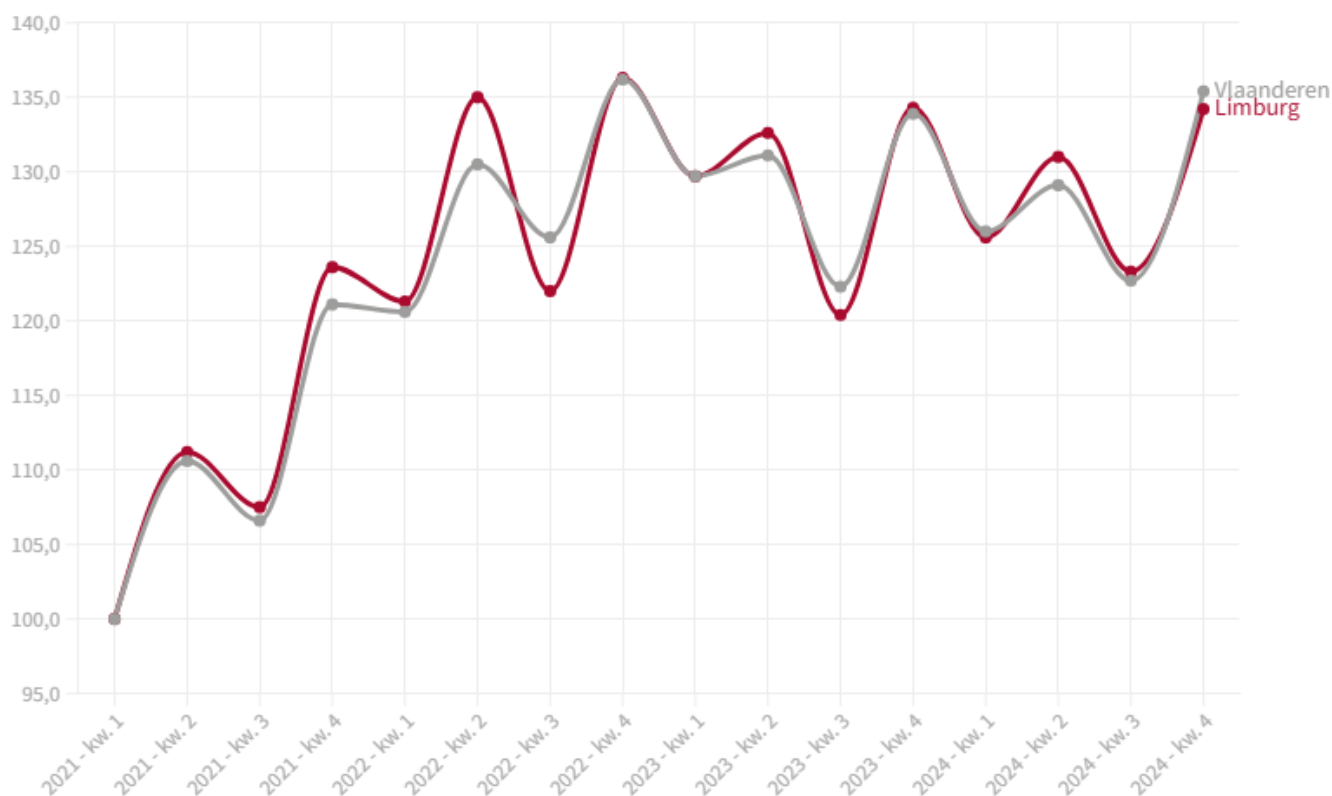
Omzet, uitvoer en investeringen

Omzet

Voor het eerst sinds corona opnieuw daling van de omzetcijfers

Dat de economie in 2024 in woelig water verkeerde, komt duidelijk tot uiting in de omzetcijfers. In de Limburgse bedrijven lag de omzet vorig jaar 0,6% lager dan in 2023 en ook in Vlaanderen daalde de omzet aan een gelijkaardig tempo (-0,7%). Het is van het coronajaar 2020 geleden dat de omzet op jaarbasis lager lag dan het jaar ervoor. Zorgwekkend is evenwel dat de economische activiteit toen voor een bepaalde tijd nagenoeg volledig werd lamgelegd, maar het afgelopen jaar uiteraard niet. Met andere woorden, vorig jaar was het omzetverlies een rechtstreeks gevolg van de mindere economische gang van zaken, vooral onder invloed van toenemende geopolitieke spanningen en nog steeds hoge energieprijzen. Enig lichtpuntje is wel dat het verlies enkel werd opgetekend in de eerste jaarhelft. In het 3e kwartaal steeg de omzet in Limburg met 2,4% en in het 4e kwartaal bleef die gelijk (0,0%) aan de omzet in hetzelfde kwartaal een jaar voordien. In Vlaanderen ging het om groeipercentages van respectievelijk 0,4% en 1,1%.

Evolutie van de omzet
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Uitvoer

Sputterende internationale handel beknot Limburgse en Vlaamse export

Internationale handel is al tientallen jaren een cruciale succesfactor voor de Limburgse en Vlaamse economie die erg afhankelijk zijn van export. De sterk oplopende geopolitieke spanningen en de toegenomen handelsbelemmeringen zetten de afgelopen 2 jaren echter een belangrijke rem op die internationale handel. Hoewel de verliezen minder groot waren dan in 2023, moest de export ook in 2024 verder terrein prijsgeven. Tussen 2023 en 2024 daalde de waarde van de Limburgse export met 1,7%. Daarmee hield Limburg zowaar beter stand dan Vlaanderen, waar de export vorig jaar gemiddeld 4,9% lager lag dan het jaar ervoor. In het 2e en 3e kwartaal van 2024 liet de export in Limburg een mooie groei optekenen, in tegenstelling tot de vrij sterke afnames in Vlaanderen. In het laatste kwartaal van vorig jaar was die groei ook in Limburg alweer voorbij (-3,0%) terwijl Vlaanderen toen net iets beter wist stand te houden (-0,1%).

Evolutie van de uitvoer
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

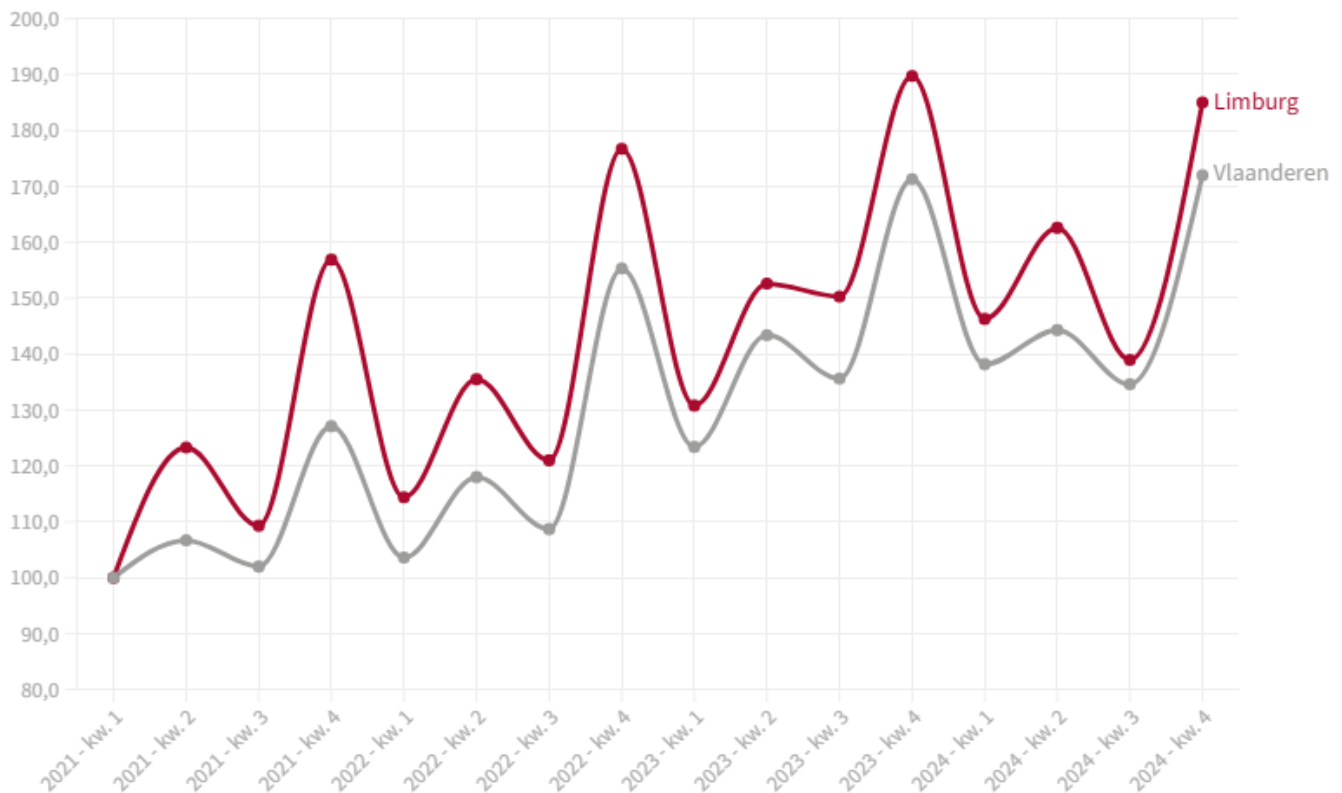
Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Investerings

Investerings blijven op recordhoogte

De waarde aan investeringen van Limburgse bedrijven groeit nu al 11 jaar op rij. Dat wil meteen ook zeggen dat er al 11 jaar na elkaar ieder jaar geïnvesteerd wordt voor een nieuw recordbedrag, deels onder invloed van inflatie maar zeker ook door het sterke ondernemerschap in onze provincie wat ook bijdraagt aan een toegenomen vermogensopbouw. In 2024 investeerden de Limburgse bedrijven in totaal voor net geen 4 miljard euro, pakweg 60 miljoen euro of 1,5% meer dan in 2023. In Vlaanderen stegen de investeringen nog iets sterker (+2,7%). De winst, zowel in Limburg als in Vlaanderen, wordt wel vooral in de eerste jaarhelft gerealiseerd. In het 3e kwartaal liepen de investeringen in Limburg terug met -7,5% (Vlaanderen: -0,8%) en in het 4e kwartaal met -2,5% (Vlaanderen: +0,5%).

Evolutie van de investeringen
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

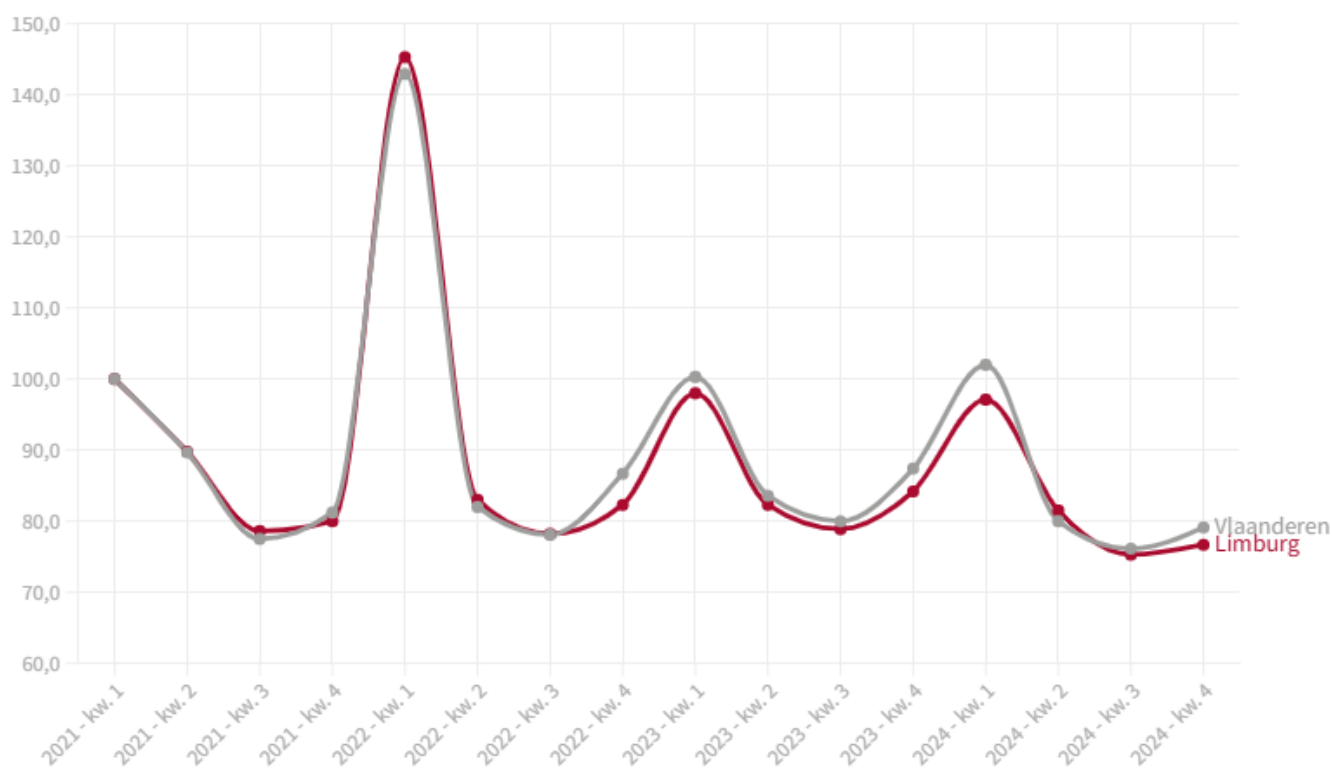

Starters

Terugval van het aantal starters

Alle kwartaalresultaten van het aantal starters in Limburg gingen het afgelopen jaar in het rood. Logischerwijze leidde dit ook tot een negatief jaarresultaat. Volgens de btw-aangiftes werden in 2024 in Limburg exact 9.358 ondernemingen opgericht. Dat zijn er 364 minder dan in 2023, ofwel een daling met 3,7%. Ook in Vlaanderen viel het aantal starters terug, en wel met 4,0%. De vrij forse afnames op jaarbasis zijn mede een gevolg van de ronduit slechte resultaten in het laatste kwartaal van 2024. In vergelijking met een jaar eerder telde Limburg in de maanden oktober, november en december van vorig jaar maar liefst 8,9% minder starters. In Vlaanderen ging het om een terugval van 9,4%. Het tegenvallende economische klimaat nodigt duidelijk niet uit om de sprong naar het ondernemerschap te wagen.

Evolutie aantal starters
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg • Door een wetwijziging werden verschillende (para-)medische beroepen vanaf begin 2022 btw-plichtig, wat een belangrijke verklaring is voor de sterke stijging in het 1e kwartaal van 2022.

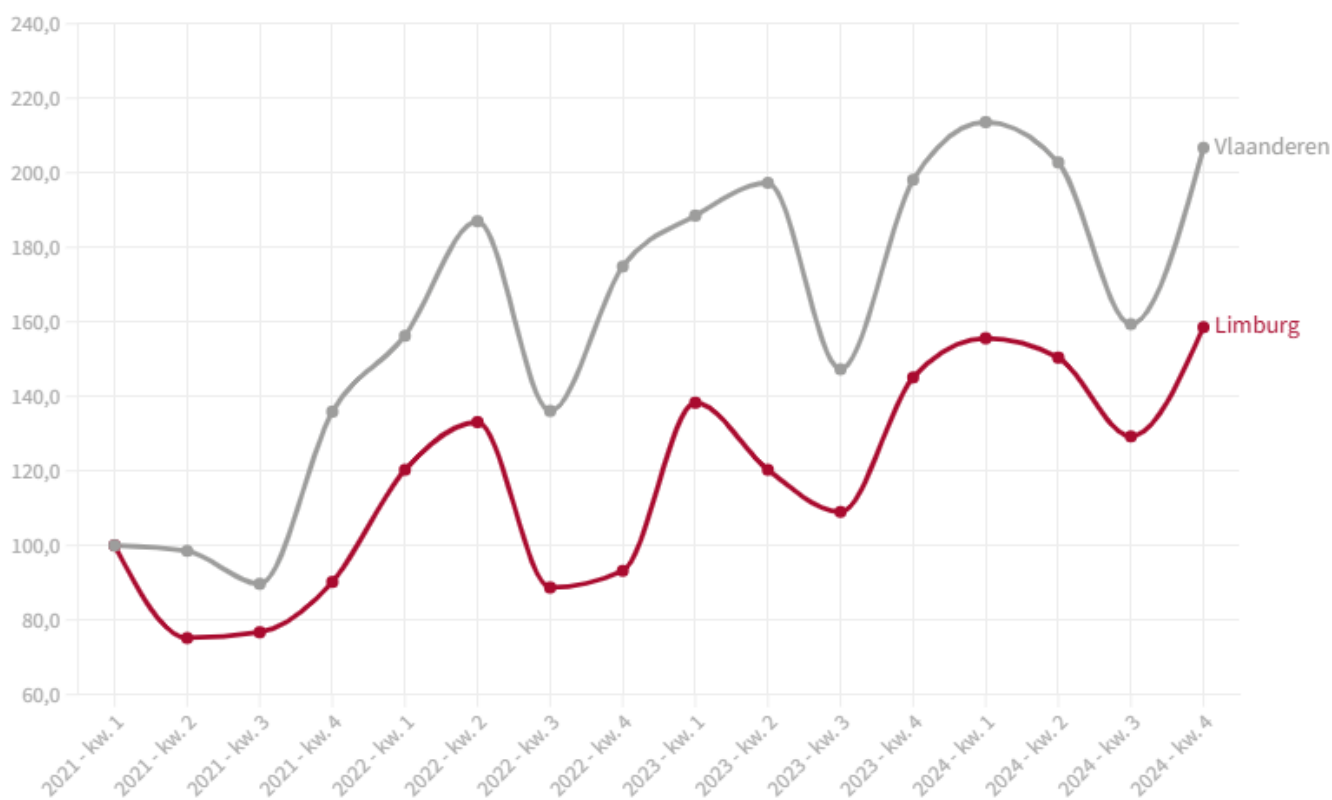

Faillissementen

Op één na hoogste aantal faillissementen ooit in Limburg

Ook in 2024 kwam er helaas geen einde aan de sterke toename van het aantal faillissementen. In totaal vroegen afgelopen jaar 790 Limburgse ondernemingen het faillissement aan, 108 meer dan in 2023 ofwel een toename met 15,8%. Hoewel het opnieuw om een sterke toename gaat, is het stijgingspercentage iets minder dan in 2023 (+17,8%) en in 2022 (+27,3%). In Vlaanderen steeg het aantal faillissementen het afgelopen jaar aan een merkkelijk trager tempo (+7,0%). Wel gingen in Vlaanderen een recordaantal van 6.323 ondernemingen in 2024 op de fles. In Limburg werden enkel in het jaar 2013, in volle financieel-economische crisis, meer faillissementen genoteerd dan afgelopen jaar. Met enig optimisme biedt het laatste kwartaal van 2024 nog een klein beetje perspectief omdat toen in Limburg het laagste stijgingspercentage werd opgetekend van het voorbije anderhalf jaar. In vergelijking met het laatste kwartaal van 2023 steeg het aantal faillissementen in de laatste drie maanden van 2024 in Limburg met 9,3% en in Vlaanderen met 4,3%.

Evolutie aantal faillissementen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Bouwvergunningen

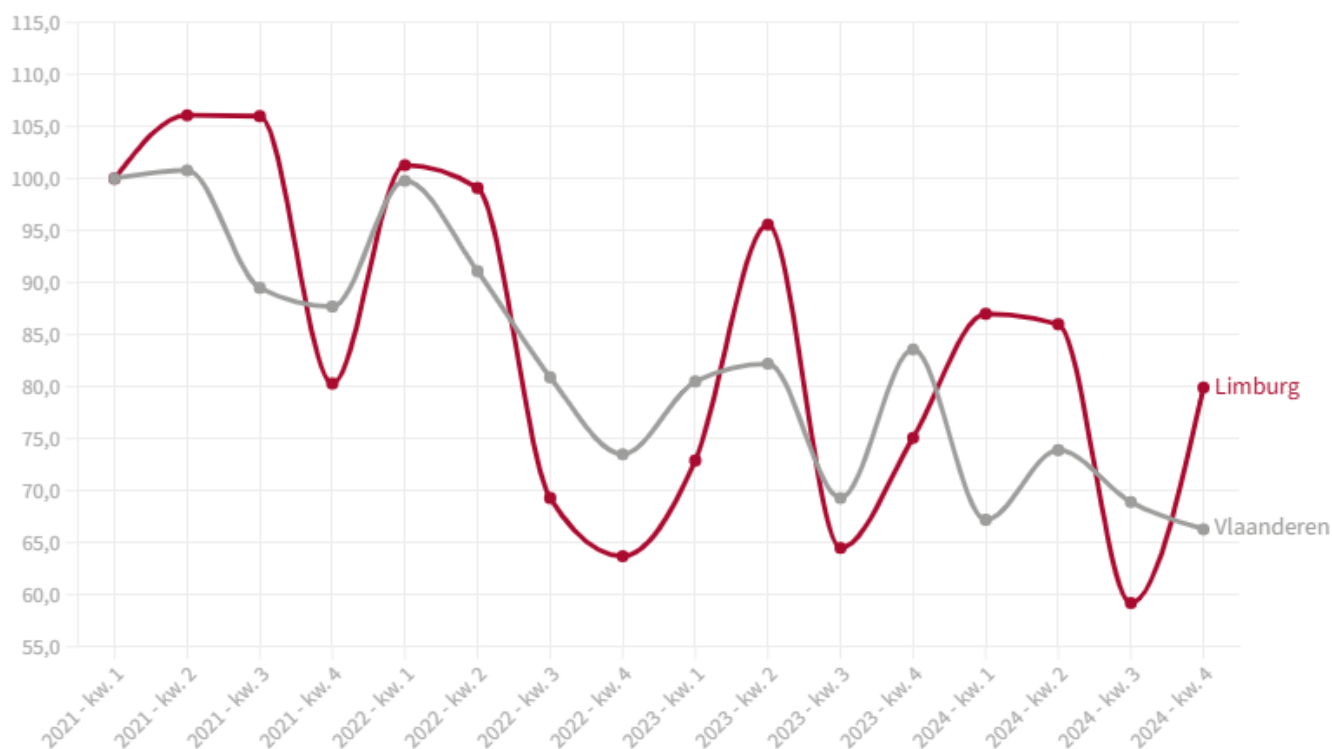
Nieuwbouwwoningen

Limburg vaart gelukkig tegen de stroom in

De nieuwbouw in Vlaanderen zakt verder weg. In 2024 bevond het aantal toegekende bouwvergunningen voor nieuwbouwwoningen zich op het laagste niveau sinds 2011. In 2024 telde Vlaanderen liefst 12,5% minder bouwvergunningen dan in 2023. Opnieuw een forse achteruitgang nadat ook in de twee voorgaande jaren al sterke dalingen werden opgetekend. Opvallend is dat Limburg, als enige provincie in Vlaanderen, tegen de stroom invaart. Ook hier waren 2022 en 2023 erg tegenvallende jaren, maar in 2024 is er een positieve kentering. Het afgelopen jaar werden in Limburg 5.230 bouwvergunningen afgeleverd voor nieuwbouwwoningen, 1,3% meer dan in 2023. De tegengestelde evolutie in Limburg en Vlaanderen komt goed tot uiting in de resultaten voor het laatste kwartaal van 2024. Daarin werden in Limburg 6,4% meer bouwvergunningen afgeleverd dan een jaar eerder, terwijl het aantal in Vlaanderen daalde met 20,6%.

Evolutie aantal woningen in de goedgekeurde bouwvergunningen voor nieuwbouw

(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

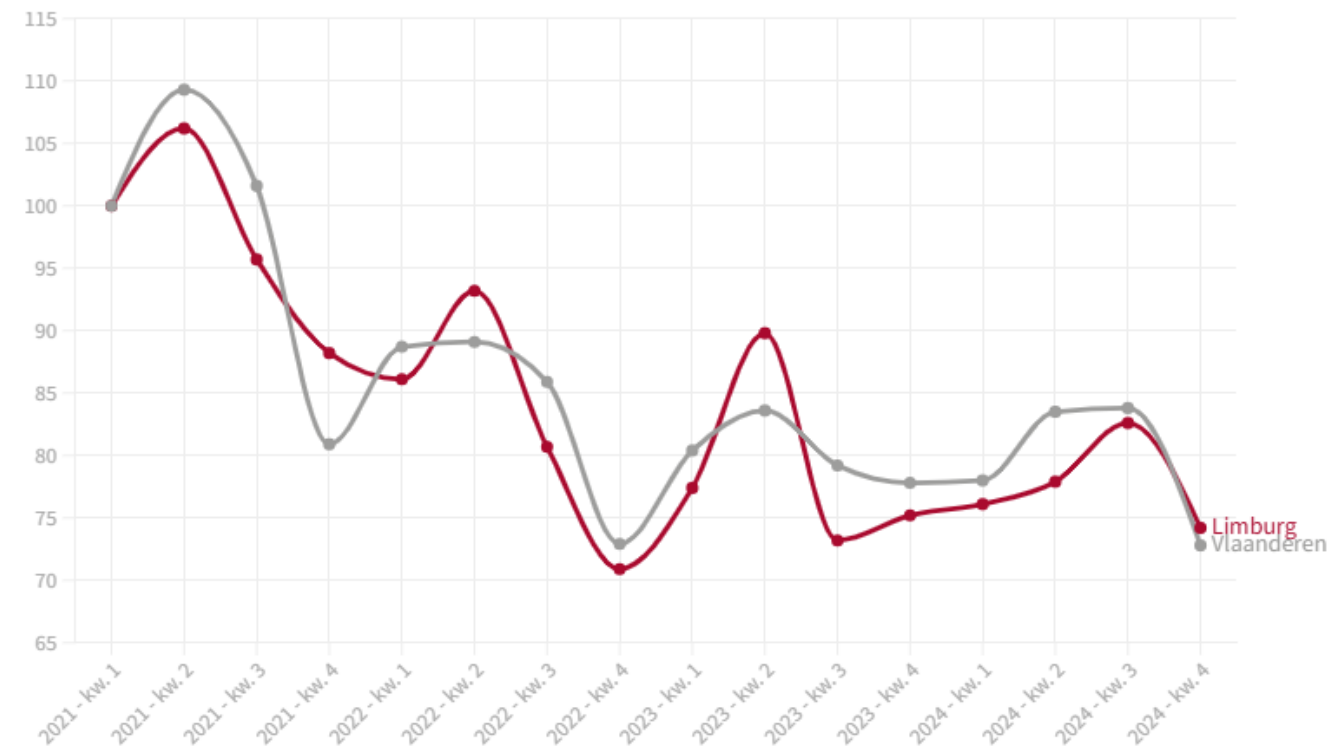
Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Renovatie woongebouwen

Renovatie houdt redelijk goed stand

1.952 bouwvergunningen voor de renovatie van woningen werden in 2024 afgeleverd in Limburg. Dat zijn er exact 30 minder dan in 2023, ofwel een afname van 1,5%. Ook in Vlaanderen bleef de daling beperkt (-0,9%). Hoewel de verliezen dus eerder mager zijn, is dit wel al het derde jaar op rij dat de cijfers erop achteruit gaan. Het 3e kwartaal van 2024 was nochtans veelbelovend met zowel in Limburg als in Vlaanderen een forse toename van het aantal renovatievergunningen. Maar in het 4e kwartaal kwam er alweer een einde aan de zeer kortstondige heropleving, met dalingen in Limburg van 1,3% en in Vlaanderen van 6,4% t.o.v. het 4e kwartaal van 2023.

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor renovatie van woongebouwen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Niet-woongebouwen

Slechte resultaten in 4e kwartaal doen niet-residentiële bouwvergunningen op jaarbasis stagneren

Met forse groeicijfers in de eerste 3 kwartalen kondigde 2024 zich aan als een goed jaar voor de aflevering van bouwvergunningen voor niet-woongebouwen in Limburg. Het laatste kwartaal gooide echter roet in het eten, want toen werden er ruim 23% minder vergunningen afgeleverd dan in het laatste kwartaal van 2023. Ook in Vlaanderen temperde het laatste kwartaal de jaarresultaten. Die zijn zowel in Limburg als in Vlaanderen nog wel steeds (heel) licht positief. In 2024 werden in Limburg 824 niet-residentiële bouwvergunningen afgeleverd, net eentje meer dan in 2023 (+0,1%). In Vlaanderen werden in totaal 61 vergunningen meer afgeleverd in 2024, wat overeenkomt met een stijging van exact 1%.

Evolutie aantal goedgekeurde bouwvergunningen voor niet-woongebouwen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

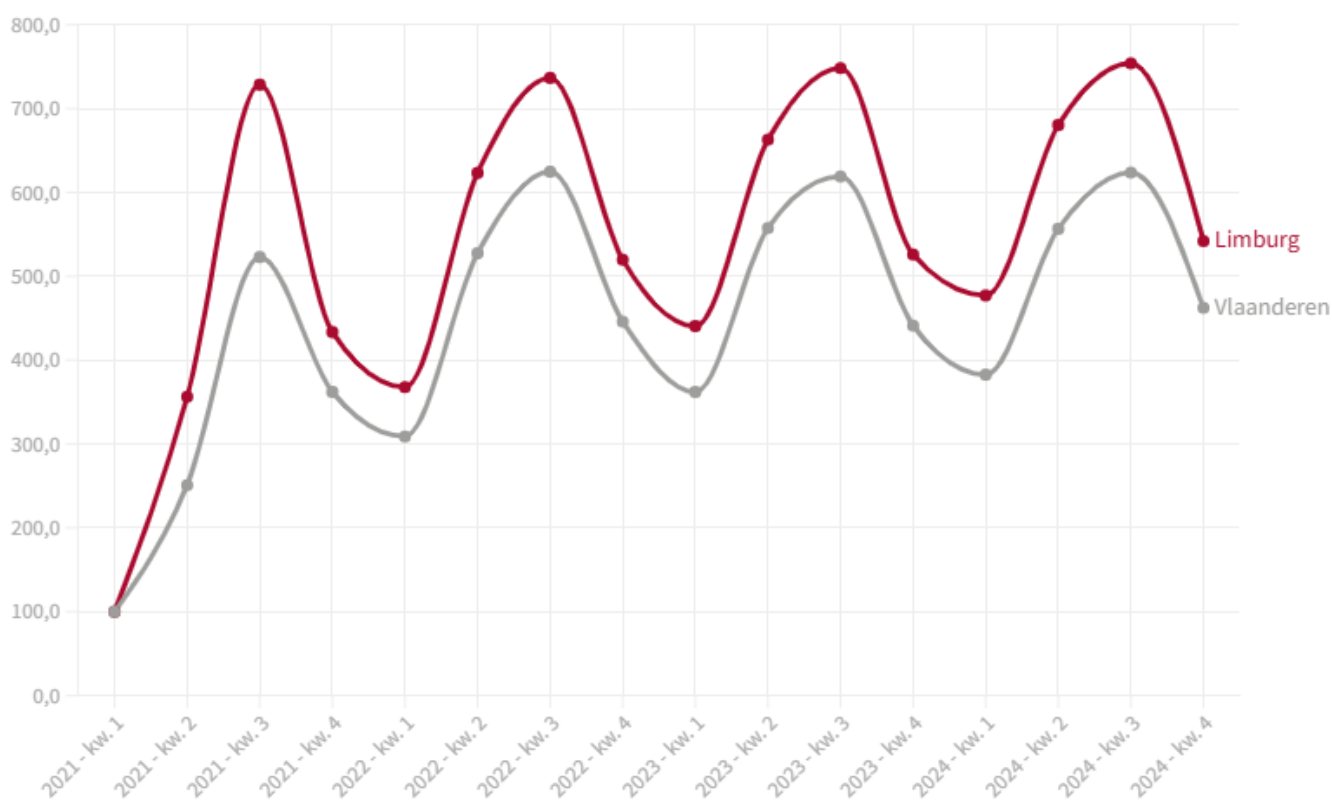
Toeristische aankomsten en overnachtingen

Toeristische aankomsten

Limburgs toerisme blijft alle records breken

De recordjacht van het Limburgse toerisme lijkt niet te stoppen. Al voor het derde jaar op rij werd een recordaantal toeristische aankomsten geteld in de provincie. Nagenoeg 1,7 miljoen waren het er vorig jaar, ofwel 3,2% meer dan in 2023. Ook het toerisme in Vlaanderen floreerde als nooit voorheen. Voor het eerst telde Vlaanderen meer dan 11 miljoen toeristische aankomsten. De stijging t.o.v. het vorige jaar (+2,3%) bleef wel iets onder de stijging in Limburg. De provincie Limburg was het afgelopen jaar goed voor 15% van alle toeristische aankomsten in Vlaanderen.

Evolutie aantal toeristische aankomsten
(indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

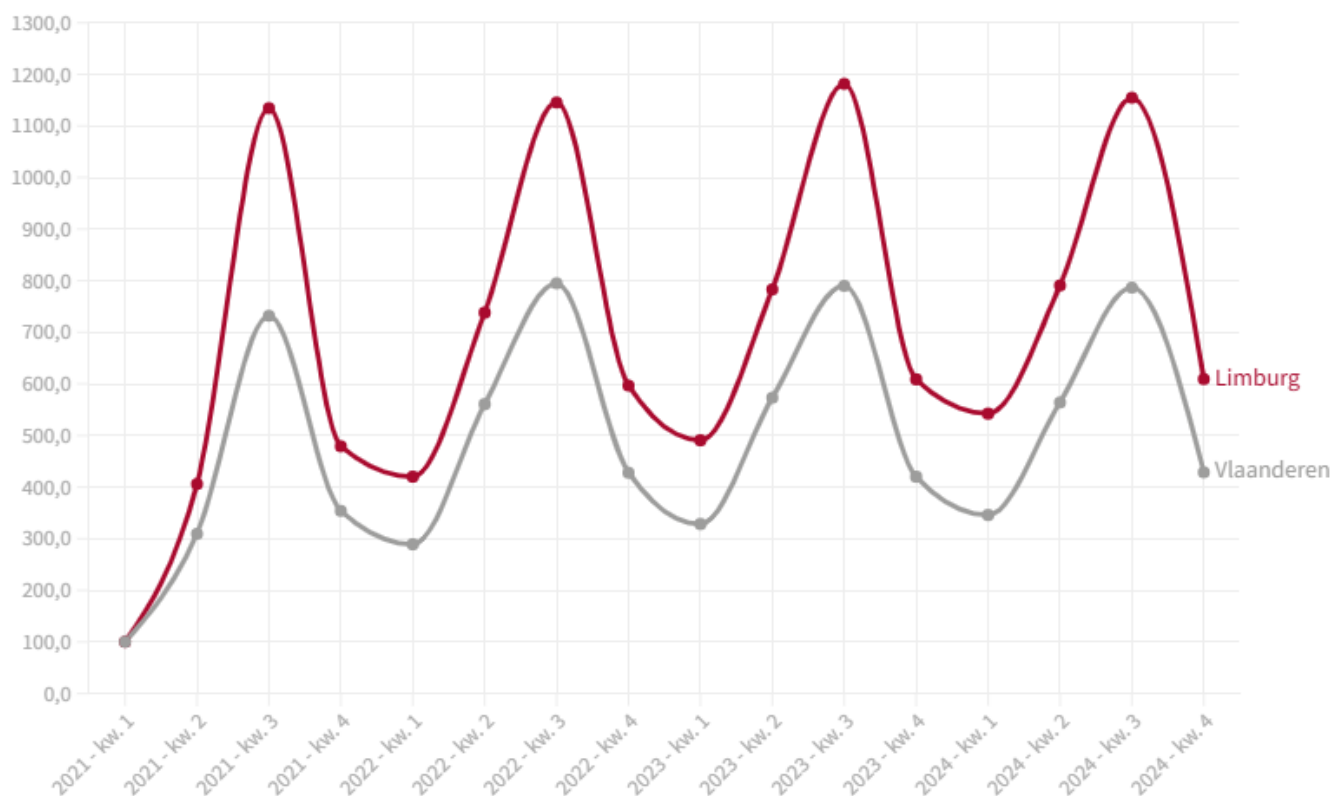
Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Toeristische overnachtingen

Lichte stijging van het aantal toeristische overnachtingen

Samen met het aantal toeristische aankomsten steeg ook het aantal toeristische overnachtingen in Limburg en in Vlaanderen in 2024 naar nieuwe recordhoogtes. Zo telde Limburg vorig jaar exact 5.189.148 toeristische overnachtingen, ruim 50.000 meer dan in 2023 ofwel een stijging van 1,0%. Ook Vlaanderen kende een lichte stijging (+0,6%). Limburg was in 2024 goed voor een aandeel van 18,4% van de toeristische overnachtingen in Vlaanderen. Dat is het hoogste aandeel dat Limburg ooit behaalde. Zelfs in volle coronatijd, toen buitenlandse reizen uit den boze waren, lag dat aandeel iets lager (18,2%).

Evolutie aantal toeristische overnachtingen (indices, 1e kwartaal 2021 = 100)

Bron: Statbel, Verwerking: POM Limburg

Conjunctuurcurven Nationale Bank

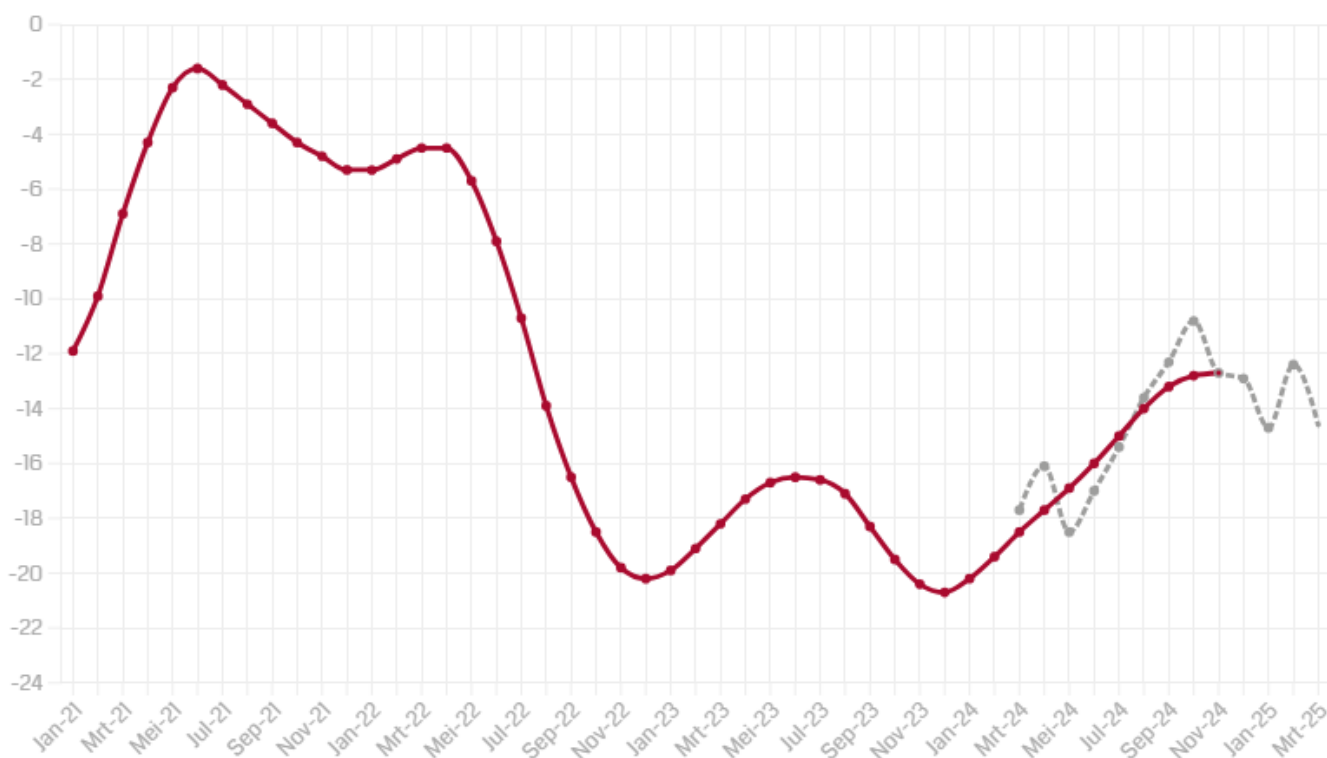
Limburgs ondernemersvertrouwen is sterk toegenomen in 2024

De conjunctuurcurve van het Limburgse ondernemersvertrouwen vertoont een mooie stijgende lijn in 2024. Ondanks de moeizame economische activiteit en de toegenomen geopolitieke spanningen hebben de Limburgse ondernemers het afgelopen jaar dus klaarblijkelijk voldoende vertrouwen weten te tanken met het oog op de toekomstige activiteit. Eind 2023 zat het Limburgse ondernemersvertrouwen nog ver onder dat van Vlaanderen en België (-20,7 t.o.v. -15,8 en -14,4), maar een jaar later zit Limburg op quasi gelijke hoogte (-12,7 t.o.v. -12,4 en -13,0).

Het toenemende Limburgse ondernemersvertrouwen van het afgelopen jaar is in grote mate te danken aan de ondernemers uit de bouwsector, die vooral in de eerste jaarhalf een spectaculaire stijging lieten optekenen. De industrie, handel en dienstensector volgden iets later de stijgende trend maar bleven die wel aanhouden in de tweede jaarhalf. Eind 2024 is het ondernemersvertrouwen in Limburg veruit het grootst in de bouwsector, dat als enige sector (ver) boven nul uitkomt. De handel en de dienstensector zitten dan weer het verst onder nul.

Globale conjunctuurcurve Limburg

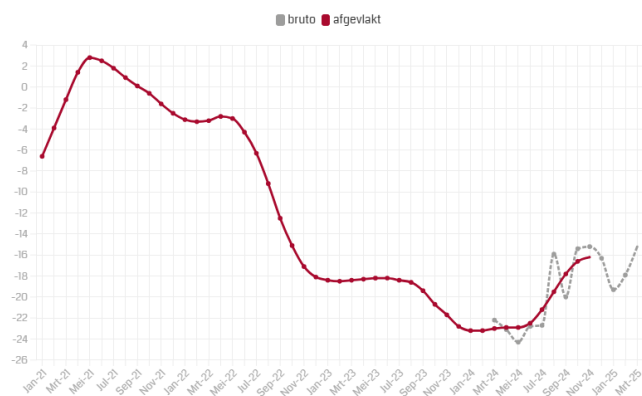
■ bruto ■ afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

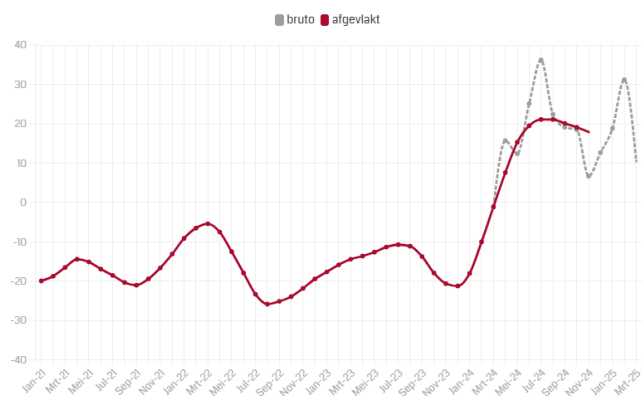
Sectorale conjunctuurcurven Limburg

Industrie

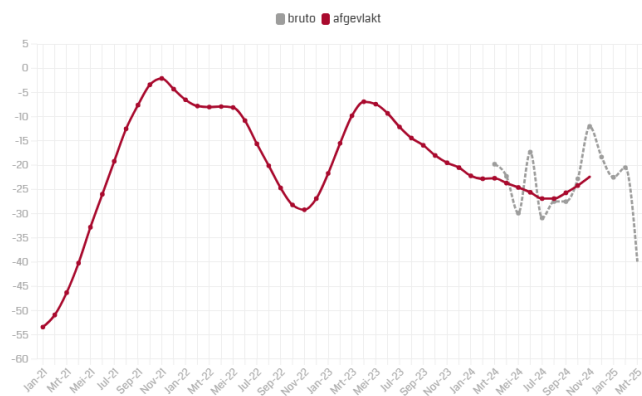
Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Bouw

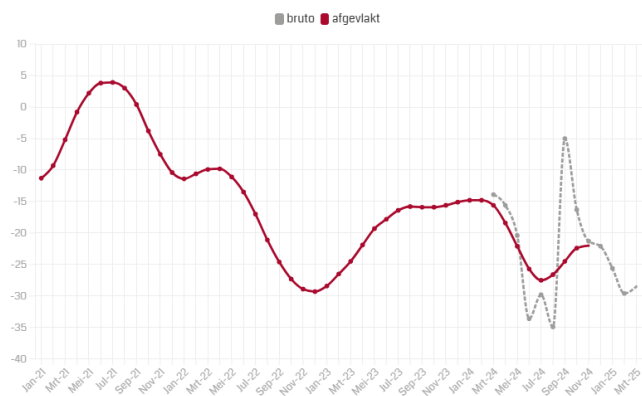
Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Handel

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Dienstverlening aan bedrijven

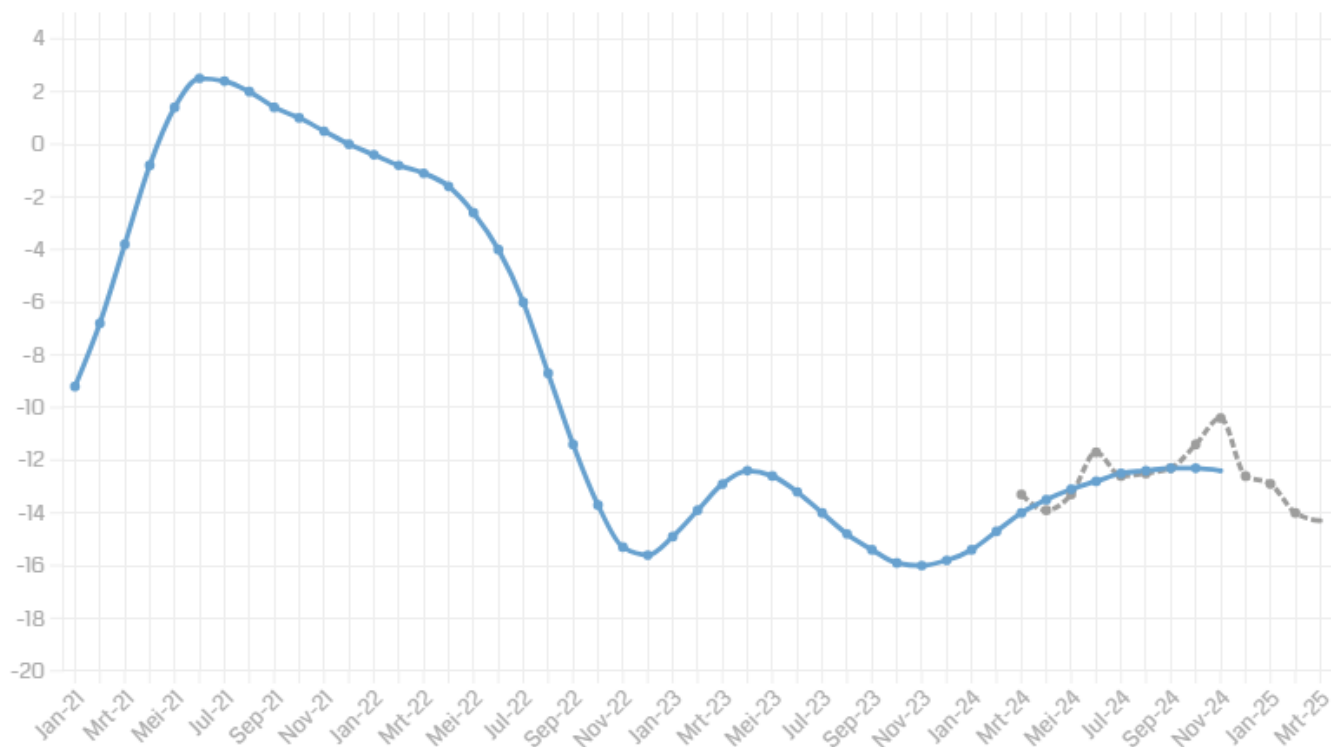

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

□

Globale conjunctuurcurve Vlaanderen

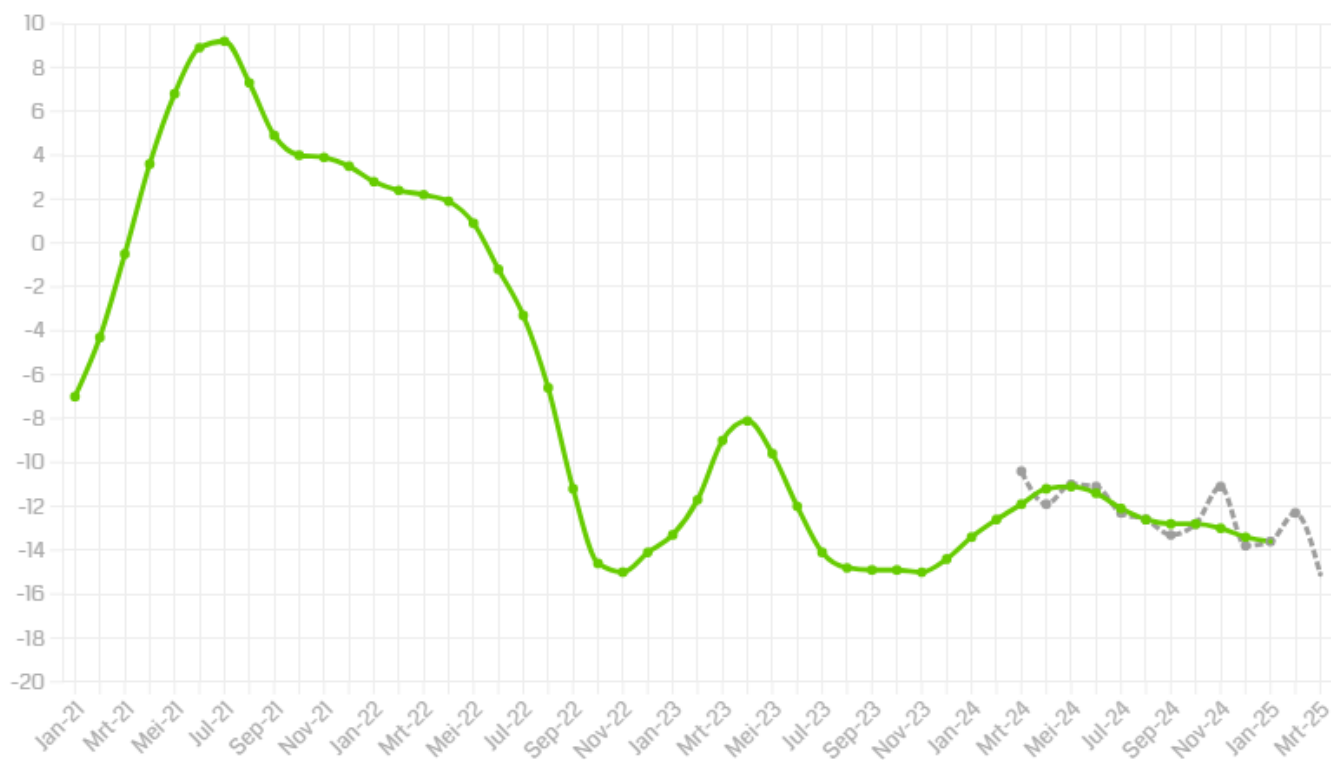
bruto afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Globale conjunctuurcurve België

bruto afgevlakt

Bron: NBB, Verwerking: POM Limburg

Duiding, bronvermelding & colofon

Duiding

De Limburgradar van POM Limburg brengt op kwartaalbasis de evolutie van de economische activiteit in de provincie Limburg in kaart. Deze conjunctuurnota bevat een aantal bewust gekozen indicatoren die geselecteerd werden op basis van hun relevantie voor de socio-economische ontwikkeling van de provincie en op basis van hun beschikbaarheid op kwartaalbasis. In de Limburgradar doet POM Limburg enkel een beroep op officiële cijfers die door erkende instanties worden vrijgegeven. De Limburgradar geeft de resultaten weer van het afgelopen kwartaal en doet geen voorspellingen over de te verwachten socio-economische evolutie.

De Limburgradar verschijnt vier keer per jaar en wordt telkens aangekondigd via een nieuwsbrief. U kan zich abonneren op deze nieuwsbrief door uw gegevens aan ons te bezorgen via [dit contactformulier](#).

Meer gedetailleerd socio-economisch cijfermateriaal voor Limburg en haar gemeenten kan u terugvinden op de website www.pomlimburg.be (rubriek 'Cijfers & Analyses').

Bronvermeldingen

POM = Provinciale OntwikkelingsMaatschappij

RSZ = Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

RVA = Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB = Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

Statbel = Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

NBB = Nationale Bank van België

Colofon

De Limburgradar is een uitgave van:

POM Limburg

Corda Campus Gebouw 6B – Kempische Steenweg 303 bus

101 – 3500 Hasselt

Tel. **011 300 100**

info@pomlimburg.be

www.pomlimburg.be

Methodologische noten

Werkzaamheidsgraad

De werkzaamheidsgraad wordt berekend als het aandeel werkenden in de bevolking op beroepsactieve leeftijd, doorgaans en ook in de Limburgadar afgebakend als de leeftijdsgroep van 20 tot 64 jaar. Tot de groep 'werkenden' behoren zowel loontrekkenden als zelfstandigen en helpers in hoofdberoep. De werkzaamheidsgraad wordt hier uitgedrukt als het trendniveau, dit is het gemiddelde van de voorbije 4 kwartalen.

Loontrekkenden

De "Snelle Ramingen van de tewerkgestelde werknemers naar woonplaats" van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) omvatten de werknemers die moeten aangegeven worden aan de RSZ (inclusief het vroegere RSZPPO voor de plaatselijke en provinciale overheden). Aangezien in de betrokken regio's de overgrote meerderheid werkt in de regio waar ze woont, wordt met deze snelle ramingen naar woonplaats een representatieve indicatie verkregen over de evolutie van de bezoldigde tewerkstelling.

Tijdelijke werkloosheid

Het verleden heeft aangetoond dat de tijdelijke werkloosheid een goede voorspeller is wat betreft de toekomstige evolutie van de werkgelegenheid. Er bestaat een negatief verband tussen de twee. Wanneer de tijdelijke werkloosheid daalt, stijgt de werkgelegenheid, en vice versa. Een tijdelijk werkloze is een werkloze die door een arbeidsovereenkomst is verbonden waarvan de uitvoering tijdelijk, geheel of gedeeltelijk, geschorst is. Een werknemer kan tijdelijk werkloos gesteld worden wegens economische oorzaken, technische stoornis, slecht weer, overmacht, collectieve jaarlijkse vakantie, staking of lock-out.

De RVA heeft tijdens de coronaperiode haar vast aanbod van statistieken over tijdelijke werkloosheid opgeschort. In plaats daarvan worden van maart 2020 tot en met juni 2022 enkel cijfers gepubliceerd over tijdelijke werkloosheid als gevolg van de coronapandemie.

Vacatures

Het betreft hier de vacatures uit het Normaal Economisch Circuit zonder Uitzendopdrachten (NECzU) die rechtstreeks aan de VDAB gemeld worden.

Werkzoekenden zonder werk

Werkzoekenden zonder werk (wzw) zijn burgers zonder job die VDAB zo snel mogelijk aan duurzaam werk wil helpen. VDAB streeft naar een dalend aantal werkzoekenden zonder werk en een lage werkzoekendengraad. De werkzoekenden zonder werk worden ingedeeld in drie groepen: 'in bemiddeling', 'in opleiding of voortraject' en 'niet inzetbaar op lange termijn'. Diegenen in bemiddeling maken gebruik van de bemiddelende dienstverlening van VDAB online, telefonisch of in persoon. Sommigen gaan zelfstandig op zoek naar werk met online dienstverlening, terwijl anderen geholpen worden door sectorale teams of intensieve dienstverlening krijgen waar meer tijd over gaat.

De werkzoekendengraad is het aandeel van de wzw in de totale beroepsbevolking (werkenden en wzw) tussen 18 en 64 jaar.

Omzet, uitvoer en investeringen

Algemeen: het betreft hier de gegevens over de omzet, uitvoer en investeringen volgens de btw-aangiften. De beschouwde sectoren worden gedefinieerd als de secties B tot en met J en M,N,R en S van de nomenclatuur NACE-BEL 2008 (voor meer info: zie www.statbel.fgov.be). Voor de overige sectoren (vooral primaire, financiële en quataire sector) is de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende door afwijkende btw-aangiften of forfaitaire regimes. Tevens gebeuren de btw-aangiften volgens de maatschappelijke zetel wat resulteert in een onderschatting van de bedragen voor Limburg. Afgezien van deze tekortkomingen kan via de procentuele evolutie, die bij een conjunctuuranalyse significanter is dan de absolute cijfers, wel de economische trend aangegeven worden.

De omzet omvat alle bedragen (exclusief btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in België of in het buitenland. Bovendien omvat de omzet alle andere kosten (vervoer, verpakking, enz.) die aan de klant worden doorgerekend, ook al worden ze apart in rekening gebracht. Kortingen, rabatten en disconto's worden in mindering gebracht, evenals de waarde van teruggekomen producten (via creditnota's).

De uitvoer omvat alle bedragen (excl. btw) die overeenkomen met de verkoop door de btw-plichtige van goederen en diensten aan derden in het buitenland of m.a.w. de in het buitenland gerealiseerde omzet.

Investeringen zijn de uitgaven (exclusief btw) door de btw-plichtige voor de verwerving van goederen en diensten die een bedrijfsmiddel uitmaken. Het gaat dus om oprichtingskosten, immateriële vaste activa, terreinen en gebouwen, installaties, machines en uitrusting, meubilair en rollend materieel, vaste activa in leasing en overige vaste activa.

Starters

Deze startergegevens onder de btw-plichtige bedrijven zijn gebaseerd op de volgende administratieve gebeurtenissen die zich op het vlak van btw-plicht voor starters kunnen voordoen:

- de eerste of primo-onderwerping,
- de weder-onderwerping, d.i. de heractivering van de btw-plichtige activiteit van een onderneming die gedurende een zekere periode niet werd gevoerd.

Faillissementen

De faillissementscijfers zijn gebaseerd op de declaraties van de rechtbanken van Koophandel en worden, indien nodig, aangevuld met informatie uit het bedrijvenregister van de FOD Economie-ADSEI.

Bouwvergunningen

Een bouwvergunning is een machtiging om met de uitvoering van een bouwproject te beginnen. De verlening van de bouwvergunning is dus het laatste stadium van de goedkeuringsprocedure van de overheid voor de start van de bouw. Een indexcijfer dat op deze bouwvergunningen is gebaseerd, heeft derhalve een voorspellend karakter voor de bouwactiviteit.

Toeristische aankomsten en overnachtingen

Inbegrepen in de cijfers van de toeristische aankomsten en overnachtingen zijn zowel de echte vakanties als de verblijven in verband met congressen, seminaries, conferenties en andere beroepsdoeleinden. Er wordt van aankomst gesproken als een persoon in een collectief logiesverstrekkend bedrijf aankomt en daar minstens één nacht verblijft. Een overnachting is iedere nacht die een gast in een collectief logiesverstrekkend bedrijf doorbrengt of is geregistreerd.

Conjunctuurcurven Nationale Bank

De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank van België (NBB) weerspiegelt maandelijks het verloop van de economische activiteit. Deze conjunctuurindicator wordt opgesteld op basis van de antwoorden op de maandelijkse conjunctuurenquête die de NBB bij de ondernemingen in België organiseert en geeft het saldo weer van ondernemingen die een conjunctuurverbetering dan wel een conjunctuurverslechtering verwachten. De bruto synthetische

conjunctuurindicator, bekomen na uitzuivering van de seizoensinvloeden, weerspiegelt het ondernemersvertrouwen of het algemeen conjunctuurklimaat. De afgevlakte synthetische curve toont, door eliminatie van de extreme waarden, met vertraging van enkele maanden de fundamentele tendens van de conjunctuurbeweging en de echte trendkeerpunten.